

АДЫХОДЗЯЧЫ
ГОД ВАЧЫМА
ЭКСПЕРТАЎ

7

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

29

СНЕЖНЯ 2021 г.

СЕРАДА

№ 251 (29620)

ЗАСТОЛЛЕ
БЕЗ ШКОДЫ
ДЛЯ ЗДAROУЯ

11

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксей БАГДАНАЎ,
міністр антыманапольнага
рэгулявання і гандлю:

«У лютым 2021 года ўрад прыняў пастанову № 100, якая прадуладжвае жорсткасць меры рэгулявання цэн на сацыяльна значныя тавары першай неабходнасці. пастановай № 713 ад 10 снежня 2021 года быў скарэктаваны пералік такіх тавараў, цэны на якія рэгулююцца дзяржавай. Жорсткае рэгуляванне цэн з 15 снежня 2021 года распаўсюджваецца на 29 пазіцый сацыяльна значных тавараў, а таксама 50 пазіцый лекавых сродкаў. Да пытання адмены пастановы № 100 ужо неаднаразова падыходзіў ўрад. Сёння вытравілі нейкі механізм, які дазваляе нам гэта зрабіць. У прыватнасці, мне прыемна анасаваць, што з гандлёвымі арганізацыямі ўжо вядзецца перагаворны працэс. У пачатку наступнага года асноўнымі буйнымі гандлёвымі арганізацыямі будзе падпісана пагадненне з урадам нашай краіны».

«Галоўнае пытанне для нас — пытанне прагнозу»

На неформальным саміце СНД адной з галоўных тэм была барацьба з пандэміяй ковіду

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка з рабочым візітам знаходзіцца ў Расіі. Учора ў Санкт-Пецярбургу ён прыняў удзел у неформальнай сустрэчы кіраўнікоў дзяржаў — удзельніц СНД, а на сёння запланаваны перагаворы з расійскім калегам Уладзімірам Пуціным.

Мерапрыемствы СНД праводзіліся ў Прэзідэнцкай бібліятэцы імя Б. М. Ельцына. Лідары краін падвялі вынікі старшынства Беларусі ў Садружнасці ў 2021 годзе, абмяняліся думкамі па вырашэнні агульных актуальных праблем, абмеркавалі далейшыя меры па павышэнні эфектыўнасці супрацоўніцтва і сацыяльна-эканамічным развіццю краін. Сустрэча знамянальная і тым, што ў снежні споўнілася 30 гадоў з дня ўтварэння СНД. Пра гэта паведамляе прэс-служба Прэзідэнта Беларусі.

Адкрываючы неформальны саміт, Уладзімір Пуцін падкрэсліў, што бягучы год асабліва для СНД. Аб'яднана споўнілася 30 гадоў. «За мінулыя гады і дзесяцігоддзі шмат што кардынальна змянілася. Але само стварэнне арганізацыі было, безумоўна, апраўданым», — падкрэсліў расійскі лідар. Ён адзначыў: інтэграцыя паглыблялася ў розных аспектах, у тым ліку ў сферах гарантвання бяспекі, эканомікі, ды і сувязі, якія захаваліся яшчэ з часоў СССР, адыгрываюць сваю станоўчую ролю.

Адна з тэм неформальнай сустрэчы — агульная барацьба з пандэміяй каранавіруснай інфекцыі.

«Нашы калегі супрацоўнічаюць вельмі канкрэтна, глыбока», — падкрэсліў Уладзімір Пуцін.

На сустрэчу лідараў дзяржаў запрасілі кіраўніка Федэральнай службы па нагляду ў сферы аховы правай спажывоўцы і дабрабыту чалавека — галоўнага дзяржаўнага санітарнага ўрача Расіі Ганну Папову. Лідары СНД, рэагуючы на яе выступленне, агучылі сваё бачанне сітуацыі і задалі спецыялісту пытанні.

Аляксандр Лукашэнка ў сваю чаргу адзначыў, што для кіраўнікоў дзяржаў важна разумець, як будзе развівацца сітуацыя з пандэміяй у будучыні. «Галоўнае пытанне для нас — пытанне прагнозу», — падкрэсліў беларускі Прэзідэнт.

Кіраўнік дзяржавы расказаў, што з першых месяцаў пандэміі патрабаваў ад сваіх спецыялістаў даць прагноз як па канкрэтным штаме каранавіруса, так і на будучыню.

Былі кантакты на гэты конт і з расійскімі спецыялістамі, аднак у цэлым ніводзін прагноз у поўнай меры, у прыватнасці па тэрмінах, не апраўдаўся. «Можа, вы скажаце нам, што будзе заўтра? Учора ці сёння — «дэльта», заўтра — «амікрон». Паслязаўтра што будзе, на што нам арыентавацца?» — пацікавіўся Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт Беларусі ўдакладніў у галоўнага санітарнага ўрача Расіі, ці варта пасля «амікрону» чакаць новых штамаў каранавіруса і ці лягчэй «амікрон» за «дэльта»-штам?

«Ніводзін вірус не спыняецца ў сваім развіцці, і не варта чакаць, што «амікрон» стане фінальным варыянтам... Які будзе наступны, сёння сказаць нельга, але мяняць вірус жыве толькі тады, калі ён мяняецца», — растлумачыла Ганна Папова.

Як расказала галоўны санітарны ўрач, расійскія спецыялісты па-

бывалі ў ПАР, каб вывучыць «амікрон»-штам. Высветлілася, што ў гэтай краіне вірус не выклікае цяжкага цяжэння хваробы, акрамя тых, хто не прышчэплены або мае спадарожныя захворванні. Аднак, растлумачыла Ганна Папова, магчыма, гэта з-за таго, што сярэдні ўзрост жыхароў ПАР да 30 гадоў, а маладыя людзі пераносяць захворванне лягчэй.

У цэлым жа пакуль спецыялісты не могуць сказаць, што пандэмія ідзе на спад, і рыхтуюцца супрацьдзейнічаць распаўсюджванню новага штама, абараняць людзей, падсумавала галоўны санітарны ўрач Расіі.

Далейшае абмеркаванне эпідэміялагічнай сітуацыі на прасторы СНД і іншых тэм, якія датычацца развіцця інтэграцыйнай працэсу, лідары Садружнасці працягнулі ўжо ў закрытым фармаце, адзначыла прэс-служба Прэзідэнта Беларусі.

КОРАТКА

• Беларусь і Індыя аб'яўляюць конкурс навукова-тэхнічных праектаў на 2022—2023 гады.

• Вялікі калядны паказ мод пройдзе ў Нацыянальнай школе прыгажосці 29 снежня. Гэтым вечарам на подыуме прадставяць зімовыя і святочныя калекцыі вядомых беларускіх брэндаў, якія толькі набіраюць папулярнасць.

• Уран, Нептун, Сатурн і прыгажуня Венера: у навагоднія святы можна ўбачыць парад планет. Па словах спецыялістаў, найлепшы час для назірання за парадом — 17.00.

Спажывец

ПУХНАТЫЯ, ДУХМЯНЫЯ, ЭКАЛАГІЧНЫЯ

Даведаліся
аб «ёлчнай модзе — 21»
і цэнах на жывыя
ялінкі

Ёлчныя кірмашы стартвалі ў Беларусі тыдзень таму: у Брэсце з 18 снежня, у сталіцы — з 22-га. А ў лясгасы па жывую ялінку людзі пачалі наведвацца яшчэ да адкрыцця навагодніх гандлёвых пляцовак. І сёлета значна часцей пакупнікі выбіраюць самы экалагічны варыянт навагодняй ёлкі — у кадцы.

Набыць ялінку ў кадцы можна і на ёлчных кірмашах.

СТАР. 9

Тэма дня

НОВАЯ СТРАТЭГІЯ ЛІЧБАВІЗАЦЫІ КРАІНЫ

За 2021 год форуму #GBC ахапілі ўсю краіну і сталі новай дыялогавай пляцоўкай для абмеркавання развіцця і перспектывы лічбавай будучыні Беларусі

Акрамя штодзённай работы над рэалізацыяй важных стратэгічных праектаў, глабальнай мэтай Рэспубліканскага ўнітарнага прадрыва «Нацыянальны цэнтр абмену трафікам» з'яўляецца ўкараненне сучасных інфармацыйных тэхналогій у сферы ўзаемадзеяння дзяржавы, бізнесу і грамадзян у Рэспубліцы Беларусь.

Яскравым прыкладам гэтага з'яўляецца правядзенне форуму #GBC (Дзяржава. Бізнес. Грамадзяне).

СТАР. 12

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

Прэм'ер-міністр Раман ГАЛОЎЧАНКА падчас дабрачыннай акцыі «Нашы дзеці» наведаў дзіцячы дом сямейнага тыпу Маргарыты і Юрыя Галіноўскіх у Жодзіне.

Прэм'ер адзначыў, што ў краіне спрыяльна складваецца сітуацыя з дзецьмі, якія з-за розных прычын засталіся без апекі бацькоў, адзначаецца высокая дынаміка закрыцця традыцыйных інтэрнатаў. «Кожны год павялічваецца колькасць дзяцей, якія пераязджаюць з дамоў-інтэрнатаў у больш сямейныя ўстановы, такія як дамы сямейнага тыпу. Напрыклад, толькі ў Жодзіне тры такія дамы. І той інтэрнат, які функцыянаваў раней, цяпер зачыніўся, таму што практычна ўсе дзеці раз'ехаліся па сем'ях, дзе яны могуць жыць ва ўмовах, набліжаных да сапраўдных сем'яў», — перадае словы прэм'ер-міністра БелТА.

Паводле Рамана Галоўчанкі, акцыя «Нашы дзеці» мае асаблівае значэнне: «Дзеці, якія трапілі ў складаную сітуацыю, маюць патрэбу ў асаблівай увазе. Мы хочам, каб дзякуючы акцыі «Нашы дзеці» кожнае дзіця адчула, што ў жыцці ёсць месца цудам».

Рамана Галоўчанку гаспадары запрасілі на чай, прэзентавалі навагоднюю карціну, зробленую самастойна, а ён уручыў ім салодкія падарункі, камп'ютар і шматфункцыянальнае прыстававанне для друку.

«Самае галоўнае — беражыце сваю вялікую сям'ю, паважайце бацькоў, дапамагайце ім ва ўсім, дапамагайце адно аднаму, будзьце дружнымі», — пажадаў прэм'ер дзецям.

Маргарыта і Юры Галіноўскія з 2006 года працуюць бацькамі-выхавальнікамі. Цяпер у іх доме сямейнага тыпу жывуць сям'ера прыёмных дзяцей. Сям'я мае добраапарэдаваны двухпавярховы дом.

У час рабочей паездкі ў Жодзіна Раман Галоўчанка таксама наведаў Беларускі аўтамабільны завод і ўзяў удзел у вытворчай нарадзе.

САПРАЎДНЫЯ ГЕРОІ ГЭТАГА ГОДА

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Ігар СЕРГЕЕНКА ўручыў дзяржаўныя ўзнагароды і Падзякі Прэзідэнта Беларусі

Узнагарод удастоены 57 прадстаўнікоў розных сфер дзейнасці з усіх рэгіёнаў краіны — медыкі, настаўнікі, работнікі культуры, кіраўнікі, прадстаўнікі грамадскіх арганізацый і творчых прафесій. 45 чалавек узнагароджаны медалём «За працоўныя заслугі». Восем чалавек атрымалі ордэн Францыска Скарныны. Акрамя таго, уручаны чатыры Падзякі Прэзідэнта.

Ігар СЕРГЕЕНКА ўручае медаль «За працоўныя заслугі» галоўнаму ўрачу Магілёўскага Дома дзіцяцтва і дзяцей з парушэннямі цэнтральнай нервовай сістэмы і псіхікі Наталлі АЛЕКСАНДРОВІЧ.

«Завяршаецца 2021 год. Краіна рыхтуецца прайсці чарговую мяжу летазлічэння сваёй незалежнасці. Кожны год для нас важны як новая ступень у будаўніцтве маладой суверэннай дзяржавы. Адыходзячы год запомніўся перш за ўсё галоўнай палітычнай падзеяй у жыцці краіны. Мы правялі Усебеларускі народны сход, вызначылі прыярытэты развіцця Беларусі, разам выбралі дату і ўпершыню адзначылі новае дзяржаўнае свята — Дзень народнага адзінства», — падвёў асноўныя вынікі года Ігар Сергеенка. Паводле яго слоў, у новы год беларусы ўступаюць з аптымізмам і ўпэўненасцю ў заўтрашнім дні. «Гэтую ўпэўненасць даеце вы, працавітыя, адказныя людзі, якія зараджаны на вынік і без астатку аддаюць сябе сваёй справе», — падкрэсліў ён.

быў захаваны самы высокі за апошнія 10 гадоў тэмп росту прамысловай вытворчасці, узмацняецца інавацыйная дзейнасць: на МТЗ выпушчаны першы беспілотны трактар, пачалося тэсціраванне даследных узораў новай айчынай кар'ернай тэхнікі БелАЗ. Іс-тотна вырас экспарт сельскагаспадарчай прадукцыі, павялічылася геаграфія паставак, забяспечана стаўноўчае сальда знешняга гандлю. У 2021 годзе ўведзены ў эксплуатацыю шэраг важных аб'ектаў аховы здароўя па ўсёй краіне, спартыўныя комплексы ў Магілёве, у Брэсцкай і Віцебскай абласцях, пабудавана 40 тысяч кватэр. «Мы ўпэўнена падыймаем на высокія месцы ў міжнародных рэйтынгах па ўзроўні жыцця. Важна, што мы ідзём наперад, нягледзячы на пандэмію і беспрэцэдэнтны ціск з-за мяжы», — канстатаваў ён.

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта акцэнтаваў увагу, што ў 2021 годзе

Ігар Сергеенка заўважыў, што ўсе гэтыя дасягненні ў розных сферах дзейнасці сталі магчымымі дзякуючы прафесіяналам сваёй справы, надзейным і адданым роднай зямлі людзям. «Вы сапраўдныя героі гэтага года, і, улічваючы выклікі нашага часу, гэта не метафара, а канстатацыя факта», — адзначыў ён. Сярод узнагароджаных шмат медыкаў, якія ўжо другі год на перадавой эмагаюцца з пандэміяй каранавіруса. Сярод іх — **прафесар кафедры інфекцыйных захворванняў і дзіцячых інфекцый Беларускай медыцынскай**

акадэміі паслядыпломнай адукацыі Ганна КЛЮЧАРОВА. Свой медалём «За працоўныя заслугі» яна назвала агульным са сваімі калегамі. «Калі казаць пра тое, як прайшоў год, ён быў цяжкім, але гэта быў проста працоўны год. Увесь час былі хворыя, вучоба. Мы пачыналі працаваць з ковідам два гады таму, калі мы нічога не ведалі. І трыя схемы лячэння, з якіх мы пачыналі, сышлі зусім і цяпер прыйшлі новыя схемы. Прыйшла вакцынацыя, і з'явілася надзея на тое, што перамога над хваробай павіна адбыцца», — адзначыла яна. **Валерыя СЦЯЦКО.**

Уладзімір КУХАРАЎ:

«Інфармацыю трэба чэрпаць з розных крыніц»

Любімы від спорту мэра сталіцы — футбол, а самыя яркія ўспаміны з яго студэнцкага жыцця звязаны з выездам на першым курсе разам з аднакурснікамі на бульбу. Пра гэта старшыня Мінгарвыканкама Уладзімір Кухараў расказаў падчас анлайн-сустрэчы са студэнтамі сталічных ВНУ.

М-стрым — Мінскі маладзёжны стрым — новы фармат стасункаў Мінгарвыканкама і сталічнай моладзі. Мяркуюцца, што такія сустрэчы стануць рэгулярнымі. І першы блін не вышэйшай камедыі. У М-стрыме ўзялі ўдзел студэнты дзевяці сталічных ВНУ — Універсітэта грамадзянскай абароны МНС Беларусі, Інстытута пагранічнай службы, Акадэміі МУС, Беларускай дзяржаўнай акадэміі сувязі, Беларускага дзяржаўнага педагогічнага ўніверсітэта імя М. Танка, Беларускага дзяржаўнага тэхналагічнага ўніверсітэта, Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага

ўніверсітэта, Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта і Міжнароднага ўніверсітэта МІТСО. Маладых людзей цікавілі як перспектывы азеленення горада, развіцця спартыўнай інфраструктуры, актуальныя для сталічнага рынку спецыяльнасці і важныя для паспяховай пабудовы кар'еры прафесійныя якасці, так і пытанні, якія датычацца міграцыйнага крызісу і будучага рэфэрэндуму.

Адказваючы на пытанне курсанта Універсітэта грамадзянскай абароны МНС аб новай рэдакцыі чвэртага раздзела Канстытуцыі і замацавання статусу Усебеларускага народнага сходу ў ім, старшыня Мінгарвыканкама падкрэсліў важную ролю гэтага прадстаўнічага органа, які вырашае актуальныя пытанні развіцця дзяржавы. «Яго ўдзелныкі — вопытныя, кампетэнтныя спецыялісты, якія добра ведаюць сітуацыю ў краіне. Сёння вельмі важная кансалідацыя народа, а замацаванне статусу Усебеларуска-

га народнага сходу ў Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь дапаможа ўсім згуртавацца», — падзяліўся Уладзімір Кухараў сваім меркаваннем.

Студэнтаў цікавіла таксама, якім СМІ аддае перавагу мэр Мінска.

«Лічу, што трэба чэрпаць інфармацыю з розных крыніц, таму я штодня праглядаю розныя віды сродкаў масавай інфармацыі. Гэта дазваляе адчуваць і нават прадбачыць праблемныя сітуацыі, заўсёды быць у курсе таго, што адбываецца, — канстатаваў старшыня Мінгарвыканкама. — Імкнусь, наколькі дазваляе час, чытаць газеты і інтэрнэт-рэсурсы. Рэгулярна праглядаю навіны і ў тэлеграм-каналы. Часам абмяркоўваем нейкія прачытаныя матэрыялы. Калі ёсць праблемныя пытанні, імкнёмся іх аператыўна вырашыць».

Акрамя таго, кіраўнік адміністрацыі горада адзначыў, што праз СМІ Мінгарвыканкам забяспечвае зваротную сувязь з гараджанамі, інфармуючы аб тэндэнцыях развіцця горада, яго жыцця і не толькі...

Студэнтка Беларускага дзяржаўнага педагогічнага ўніверсітэта пацкавалася ў мэра, ці плануецца будаўніцтва ў Студэнцкай вёсцы, дзе пражывае сёння 7,5 тысячы студэнтаў, новых сацыяльных і спартыўных аб'ектаў?

«А што хочучы, каб там было, самі студэнты? — пытаннем на пытанне адказаў Уладзімір Кухараў. — Мяркую, што моладзь павіна ініцыяваць і ўносіць свае прапановы. Што яшчэ трэба зрабіць, каб палепшыць умовы для пражывання, сама-развіцця і актыўнага адпачывання ў Студэнцкай вёсцы? Мы гатовы вас спартыўна падтрымаць, заўсёды адгукаемся на іх. Так, напрыклад, на стадыёне «Трактар» па ініцыятыве Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі з'явіцца маладзёжная пляцоўка. У наступным годзе прапануем усім студэнтам узяць удзел у рэканструкцыі гэтага аб'екта. Плануецца, што яшчэ адна зона для моладзі — крытая пляцоўка для экстрэмальных відаў спорту — будзе пабудавана каля «Мінск-Арэны».

Ведаць галоўнае

Адказваючы на пытанне студэнткі БДТУ аб планах па азелененні сталіцы, Уладзімір Кухараў расказаў, што зімой у парку Ура Гасавы пачнуць фарміраваць кроны высаджаных дрэў. У будучыні ў парку з'явіцца пешаходныя дарожкі, месцы адпачынку, дзіцячая пляцоўка. Маштабная рэканструкцыя працягваецца і ў парку імя Паўлава. Акрамя таго, у горадзе з'явіцца некалькі новых алей. Старшыня Мінгарвыканкама запрасіў будучых «зэльных дызайнераў» да ўдзелу ў распрацоўцы праектаў па азелененні і кветкавым афармленні праспекта, вуліц і парку сталіцы.

Уладзімір Кухараў адзначыў, што ўмовы надвор'я сёлета дазваляюць займацца зімовымі відамі спорту: у сталіцы заліта ўжо 50 каткоў, з дапамогай снежных пушак створана лыжная траса ў Вясянны. «Будзем ствараць такія ж трасы і ў іншых раёнах сталіцы», — паабяцаў моладзі старшыня Мінгарвыканкама. **Надзея НІКАЛАЕВА.**

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБИЦЦА

The Telegraph: Вялікабрытанія чакае эканамічнае фіяска часоў крызісу 2008 года

Вялікабрытанія чакае пагаршэнне эканамічнай сітуацыі з-за цен на газ, падобнае таму, што адбылося падчас фінансаванага крызісу 2008 года. Пра гэта гаворыцца ў публікацыі брытанскай газеты The Telegraph, якая правяла апытанне сярод топ-менеджараў энергетычных кампаній і ўрадавых чыноўнікаў, паведамляе РІА Навіны.

У прыватнасці, The Telegraph прыводзіць словы Стэфана Фіцпатрыка, кіраўніка OVO Energy, другога па аб'ёме энергетычнага пастаўшчыка ў каралеўстве. Ён параўнаў бягучы стан спраў з перыядам паміж крахам банка Northern Rock і калапасам фірмы Lehman Brothers праз год. Топ-менеджар прадказаў рынку брытанскай энергетыкі фіяска. На яго думку, заканчэнне крызісу настане няўжукта. Стэфан Фіцпатрык таксама абвінавачваў улады краіны ў занадта марудным пошуку падыходзячых рашэнняў для выхаду з туліку.

Урад Вялікабрытаніі заявіў, што знаходзіцца ў пастаянным кантакце з прадстаўнікамі індустрыі, і паабяцаў абараніць спажывцоў ад росту цен, гаворыцца ў публікацыі.

Узброеныя Сілы Украіны папрасілі палітыкаў не піярэцца на абароне

Ва Узброеных Сілах Украіны заклікалі палітыкаў не ўмешвацца ў арганізацыю абароны краіны, за выключэннем тых месцаў, якія вызначаны законам. Такую заяву зрабіў міністр абароны краіны Аляксей Рэзнікаў, паведамляецца на сайце ведамства.

«Я заклікаю вас (палітыкаў). — Рэд.) устрымацца ад дзеянняў і выказванняў, якія палітызуюць справу арганізацыі тэрытарыяльнай абароны. Гаворка ідзе аб найважнейшым — абароне нашай краіны. Тут не месца піяры і перакучванням. Мы ўсе разам павіны працаваць дзеля інтарэсаў Украіны, кожны — у межах сваіх паўнамоцтваў», — адзначыў Рэзнікаў.

Над востравам Пальма сфатаграфавалі незвычайна доўгі хвост каметы

Яшчэ два тыдні таму на востраве Пальма ў Іспаніі выявіўся вулкан Кумбрэ-В'еха, і фотарэпарцёры спышаліся захаваць на будучае выявы беспрэцэдэнтных гор попелу, якія засыпалі мясцовыя гарады і пасёлкі. Цяпер жа, калі выяўжэнне скончылася, іх увагу прыцягвае іншы аб'ект.

Фатограф з Германіі Себасц'ян Вольфтер раптам выявіў, што на часткова апусцелай Пальме з-за адсутнасці светлагага шуму вельмі добра відаць камету Леанарда, якая ў сярэдзіне снежня абмінула найбліжэйшы да Зямлі пункт сваёй арбіты і цяпер накіроўваецца ў бок Сонца.

На здзімку, зробленым 26 снежня, ён на доўгі вытрымцы сфатаграфавалі неверагодна доўгі газавы хвост C/2021 A1. Такое відзішча — вынік так званга раз'яднання хвоста каметы. Механізм гэтай з'явы вывучаны не да канца, аднак вучоныя лічаць, што важную ролю ў «распаўненні» газавы хвоста і яго аддаленні ад каметы іграе сонечны вецер падчас высокай сонечнай актыўнасці.

«УДАСКАНАЛЕННЕ АСНОЎНАГА ЗАКОНА КРАІНЫ — ГЭТА ШЛЯХ ДА АДЗІНСТВА»

Апублікаваны праект змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь для ўсенароднага абмеркавання — у топе навін апошніх дзён (можна меркаваць аб тым і па нашым сайце, дзе поўны тэкст прапанаванага дакумента на беларускай мове трымаецца ў лідарах па праглядзе). Пасля чытання, як і павінна быць, прыйдзе асэнсаванне і жаданне падзяліцца сваім меркаваннем. Пачуцця будучы ўсе: на розных дыялогавых пляцоўках, падчас грамадскіх прыёмаў, нават у рэжыме анлайн. Балазе досвед ёсць: менавіта ў фармаце абмеркавання збіраліся прапановы і ва ўжо апублікаваны праект. Нездарма ж наш Асноўны Закон пачынаецца са слоў: «Мы, народ Беларусі...»

Ігар ГЕДЗІЧ, член Савета Рэспублікі, каардынатар гуманітарнай місіі ў крызнісным лагэры бежанцаў на беларуска-польскай граніцы:

— Назіраючы за бежанцамі ў ТЛЦ «Брузгі», я злавіў сябе на думку, што гэтыя людзі страцілі ўсё: сям'ю, прытулак, дзяржаўнасць... Ім няма пра што клапаціцца. Нам жа ёсць што губляць. І, як любяць сям'я, у якой з'яўляюцца дзеці і ўнукі, развіваецца, так і наша дзяржава не можа стаць на месцы. Той факт, што пытанне унясення змяненняў у Канстытуцыю выносіцца на рэфэрэндум, ужо з'яўляецца прыкметай дэмакратычнага развіцця і паступальнага руху наперад. Прэзідэнт заўсёды казаў, што нам не патрэбны рэвалюцыі. А эвалюцыйны шлях развіцця — гэта якраз рэфэрэндум, які плануецца правесці па Канстытуцыі. Дарэчы, рэфэрэндум стане чацвёртым. І гэта толькі за найноўшую гісторыю нашай дзяржаўнасці!

Хацеў бы адзначыць пасіянарнасць нашага Прэзідэнта. Пасіянарыі — не толькі тыя, хто валодае значнай энергіяй, але і тыя, хто ператварае энергію ва ўчынкi. Яшчэ ў 2020 годзе Аляксандр Лукашэнка казаў, што будзе рэфэрэндум па змене Канстытуцыі.

Як бачым, словы не разыходзяцца са справай. А гэта прыкмета не толькі сучаснага палітыка, але і сапраўднага мужчыны. Узьць, напрыклад, усё тую ж праблему бежанцаў. Як ярка еўрапейскія палітыкі кажучы! Але пры гэтым нічога не робяць. Або частка нашых збеглых палітыкаў, якія проста спрабуюць раз'яднаць наш народ. Праграма, якую яны прапаноўвалі, — гэта ж адкат у мінулае. Да таго ж папыхае нацыяналізм у горшай яго правае. Або іх ідэі аб падтрымцы ЛГБТ-супольнасцяў. У нашай краіне гэтага ніколі не будзе, таму што нашы асновы грунтуцца на класічнай мадэлі саюза мужчыны і жанчыны. Збеглыя палітыкі хачелі, каб Беларусь выйшла з саюзнай дзяржавы і АДКБ. Па сутнасці, гэта развал краіны і тых памкненняў, якія заўсёды існавалі ў нашым грамадстве, і дзясяткаў гадоў нашай працы. Іх праграма, як вы ведаеце, павісела ў сетцы некалькіх дзён, а потым яе спешна прыбралі. Гэта сведчыць аб тым, што нічога істотнага прапанаваць яны не могуць. А значыць, іх месца на звалцы гісторыі.

Удасканаленне Асноўнага Закона краіны — шлях да адзінства, які мы павінны прайсці з гонарам. Гэта значыць, кожны павінен выказаць сваё меркаванне. Не праз бойкі ў парламенце, не праз напружанасць у грамадстве, а праз дыялог як з тымі, хто падтрымлівае Прэзідэнта, так і з тымі, хто мае іншае меркаванне. Бо была праведзена велізарная праца:

атрымана некалькі соцень прапаноў па змене Канстытуцыі. І гэта чарговы крок да абароны нашага суверэнітэту, самаідэнтычнасці, поглядаў на жыццё і настаўленню, якія нам пакінулі дзяды. У гэтым я бачу сэнс удасканалення Канстытуцыі, а таксама існавання нашай дзяржавы.

Таццяна РУНЕЦ, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах, член Канстытуцыйнай камісіі:

— Канстытуцыя любой краіны — не догма і нейкі архаічны дакумент. З развіццём дзяржавы і грамадства Асноўны Закон краіны павінен трансфармавацца і відазмяняцца, зыходзячы з патрэб насельніцтва, сучасных рэалій жыцця, выклікаў і пагроз, якія ўнікаюць перад дзяржавай. Пераканана, што удасканаленне Асноўнага Закона — гарантыя будучыні любой дзяржавы.

«Звязда» на сваіх старонках таксама адкрывае сваю дыялогавую пляцоўку. У пастаяннай новай рубрыцы «Канстытуцыя: у фармаце абмеркавання» мы будзем публікаваць думкі і аналітыку ад экспертаў, тлумачыць новыя моманты. Калі ў вас з'явіцца меркаванне з нагоды — пішыце ў рэдакцыю або наўпрост у арганізацыю, якая будзе акумуляваць і аналізаваць усе заўвагі і прапановы. — Нацыянальны цэнтр прававой інфармацыі. Можна скарыстацца электроннай поштай sbor@ncpi.gov.by; можна запіўніць электронную форму, якая маецца на Нацыянальным прававым інтэрнэт-партале па адрасе <https://sbor.pravo.by>; можна даслаць па пошце на адрас: 220030, г. Мінск, вул. Берсана, 1а, НЦПІ, з пазнакай «Канстытуцыя».

роўных магчымасцяў апошнім у рэалізацыі іх правоў і свабод.

Дарчы, могі прапановы, якія знайшлі адлюстраванне ў праекце Канстытуцыі, былі ініцыяваны членамі Савета Рэспублікі. Разам з тым яшчэ чакае сур'ёзная работа па дапрацоўцы канчатковага варыянта Асноўнага Закона, які будзе вынесены на ўсенародны рэфэрэндум у сярэдзіне лютага. Паўдзельніца ў гэтым працэсе можа кожны грамадзянін нашай краіны, хто выкажа свае прапановы па удасканаленні галоўнага дакумента краіны. Ад нас жа, парламентарыяў, спатрэбіцца наступнае заканадаўчае наўпаўненне па прыняцці новых і карэктуючых значнай колькасці дзеючых нарматыўных актаў — стварэнню прававых механізмаў укаранення канстытуцыйных наўпаўненняў.

Ірына ДАЎГАЛА, член Пастаяннай камісіі па заканадаўстве Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу:

мадзянам, якія валодаюць выбарчым правам. Вывучаем і абмяркоўваем разам!

Вольга ЧАМАДАНАВА, начальнік Галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі Мінгарвыканкама:

— Прыняцце новай Канстытуцыі — стратэгічны крок у далейшым развіцці нашай краіны. Яе новая рэдакцыя — унікальная магчымасць будаваць сваю будучыню ў суверэннай незалежнай дзяржаве. Асноўны Закон краіны з'яўляецца яшчэ адным падмуркам, які мы закладваем для таго, каб будаваць свой заўтрашні дзень. Прыняцце ўдзел у рэфэрэндуме — абавязак кожнага грамадзяніна. Людзі павінны прыйсці і прагаласаваць за новую рэдакцыю закона, які мы сёння маем магчымасць абмяркоўваць. Мы не павінны гэтага баяцца. Трэба быць упэўненымі ў заўтрашнім дні. А для гэтага ўсё ў нашай краіне ёсць. Канстытуцыя — чарговы крок для таго, каб стратэгічна наша краіна магла развівацца далей.

Вікторыя ЛАДУЦЬКА, старшыня Гомельскага раённага Савета дэпутатаў, лідар раённай арганізацыі ГА «Беларускі саюз жанчыны»:

— У Канстытуцыі пасля ўсенароднага галасавання прапануецца замацаваць паняцце шлюбу як «саюза мужчыны і жанчыны». Улічваючы, як мяняецца паняцце сям'і ў сучасным свеце, лічу, што гэтая важная норма нашага жыцця вар-

змяненне ў Асноўны Закон нашай краіны, які датычыцца замацавання паняцця шлюбу як «саюза мужчыны і жанчыны», лічу абсалютна апраўданым. І калі хтосьці захоча падвергнуць сумневу пастулат, на якіх заснаваны інстытут сям'і, гэтая норма будзе ў Канстытуцыі. Наша нацыя такая, што аднаполыя сувязі ў беларускі менталітэт ніяк не ўлічваюцца. Лічу, што традыцыйны сямейны каштоўнасці павінны прапагандавацца на ўсіх узроўнях. Упэўненая, што асабліва важнае ў сямейным саюзе і разуменне ролі маці і бацькі, якое ўплывае ў тым ліку і на выхаванне дзяцей.

Ігар ПЯТРОВІЧ, старшыня Уздзенскага раённага Савета дэпутатаў:

— Канстытуцыя ў нас сацыяльна накіраваная на падтрымку чалавека, павышэнне ўзроўню жыцця, мір, бяспекі, спакой і стабільнасць у дзяржаве. Асабліва радуе мяне як бацьку, што ў праекце асабліва ўвага ўдзелена сям'і ў традыцыйным яе разуменні, шлюбу паміж жанчынай і мужчынам. Сям'я — аснова грамадства, дзе закладваюцца маральныя каштоўнасці, перадаецца ўсё найлепшае ад пакалення да пакалення, а дзеці выхоўваюцца ў найлепшых сямейных традыцыях, дзе для іх прыкладам з'яўляюцца бацькі, дзядулі і бабулі. Менавіта добрае выхаванне дапамагае спраўляцца з такімі праблемамі, як наркаманы, алкагалізм, злачынасць. Мне імгненна, што дзяржава бярэ і надалей пад свой патранаж мацярынства, дзяцінства.

На маю думку, важна і тое, што выбары дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў і мясцовых Саветаў дэпутатаў будуць праводзіцца ў адзіны дзень галасавання. Гэта будзе садейнічаць скарачэнню фінансавых і арганізацыйных выдаткаў на правядзенне выбараў, створыць дадатковыя зручнасці для выбаршчыкаў і ўмовы для работы выбарчых камісій, дазволіць якасна да іх падрыхтавацца.

Юлія АРЦЮХ, вядучая СТВ, грамадскі дзеяч:

— Рэфэрэндум па папраўках у Канстытуцыю — гэта новы віток у гісторыю суверэннай Беларусі. Канстытуцыя — падмурак, на якім грунтуецца іншыя законы краіны, і чым больш трывалы гэты падмурак, тым больш моцным і ўпэўненым будзе наша грамадства.

Грамадзянская працыя тады актыўная, калі выбудавана не толькі на прынцыпах спажывання, але і на аддачы і адказнасці. І гэта якраз з'яўляецца адным з асноўных момантаў.

Унесеныя папраўкі сапраўды вельмі актуальныя. Яны прадктываны часам і падзеямі ў краіне, накіраваны на ўмацаванне і абарону нашага беларускага народа, у тым ліку ад пранікнення заходняй дэмакратыі, пабудаванай на чужым нам прынцыпах і ідэях. Можна лічыць, што новай Канстытуцыяй мы абязбродзім калектывны Запад у той гібрыйнай вайне, якую ён праводзіць супраць нас.

Упэўненасць у ішчаслівая будучыні, у здаровым ва ўсіх адносінах грамадстве для нашых дзяцей — вось што будзе вырашацца на рэфэрэндуме. Важнасць падзеі разуменьню, безумоўна, усе беларусы.

Меркаванні запісалі Вольга АНУФРІЕВА, Вераніка КАНЮТА, Наталля КАПРЫЛЕНКА, Таццяна ЛАЗОУСКАЯ, Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

Апублікаваны праект абноўленай Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь якраз і накіраваны на замацаванне асноватворных аспектаў развіцця сучаснага беларускага грамадства, захаванне і замацаванне пераемнасці гістарычнага вопыту, удасканаленне механізмаў дзяржаўнага кіравання, аптымізацыю яго функцый.

Хачу звярнуць увагу на навацыі: новы інстытут — Усебеларускі народны сход, з'яўленне якога стане яшчэ адным інструментам на шляху ўмацавання народнаўладдзя ў краіне; аднаасініны перыяд дзейнасці абедзвюх палат парламентаў; адзіны дзень галасавання за народных выбраннікаў усіх узроўняў; іх пяцігадовы выбарны перыяд і многае іншае.

Акрамя таго, у цэнтры ўвагі застаецца галоўнае адрозненне палітычнага курсу краіны — яго сацыяльная арыентаванасць, замацаванне на канстытуцыйным узроўні асноўных прыярытэтаў дзяржавы: такіх як падтрымка сям'яў з дзецьмі, сирот, інвалідаў і забеспячэнне

— Зрабіць крок — і дарога з'явіцца сама сабой. І гэты крок сапраўды быў зроблены беларусамі для абнаўлення Канстытуцыі. Усяму свой час. І гэты час прыйшоў. Унутрыпалітычная абстаноўка, якая складваецца, і асабліваць знешняй абстаноўкі — усё гэта дыктавала неабходнасць унясення змяненняў у Асноўны Закон краіны. Кожнае слова, кожны радок, кожны артыкул Канстытуцыі мае сваё каласальнае значэнне. На сустрэчах, дыялогавых пляцоўках, дыскусіях абмяркоўваліся пытанні неспелай неабходнасці абнаўлення галоўнага дакумента краіны. Прафесійны склад Канстытуцыйнай камісіі ўзважваў кожную прапанову, прычым з улікам аналізу ўсіх пытанняў, статыстычных і сацыялагічных даследаванняў, усебаковага аналізу ўсіх навіел, якія прапаноўваліся. І вось абноўленая Канстытуцыя апублікавана для ўсенароднага абмеркавання. Азнаёміцца са змяненнямі, якія прапаноўваюцца, і выказаць свой пункт гледжання будзе цікава гра-

та асаблівай увагі і нават абароны. Сёння мы бачым, што адбываецца вакол Беларусі. У некаторых еўрапейскіх краінах назіраецца імклівы заняпад інстытута шлюбу і сям'і. Паглядзіце, як у свеце спрабуюць агрэсіўна навязваць «дэмакратычныя каштоўнасці», калі традыцыйныя каштоўнасці, інстытут сям'і як саюз мужчыны і жанчыны маскіруюцца пад волю асабістага выбару. У шэрагу краін у прававое поле ўведзены іншыя формы сям'і. Напрыклад, у Канстытуцыі Ірландыі гаворыцца, што шлюб могуць заключыць дзве асобы любога полу. Не мае дакладнай фармулёўкі аб шлюбе Асноўны Закон Італіі. У 2016 годзе ў гэтай краіне ўступіў у сілу закон аб аднаполых грамадзянскіх саюзках. Ён прадулгджае для такіх пар большасць шлюбна-сямейных правоў, за выключэннем усянаўлення дзяцей. У 2015 годзе Вярхоўны суд ЗША перавагай усяго толькі ў адзін голас узаконіў аднаполы шлюб па ўсёй краіне. Не трэба на іх раўняцца, у нас свае векавыя каштоўнасці. Таму прапанава-

Палкоўнік міліцыі Юрый КУЛЕШ:

«АД ХУТКАСЦІ ПРЫНЯЦЦЯ РАШЭННЯ НЯРЭДКА ЗАЛЕЖЫЦЬ ЖЫЦЦЁ»

Урачыстасць

Дасягненням — ВЫСОКАЯ ацэнка

Звыш 600 супрацоўнікаў цэнтральнага апарату МУС, ГУУС сталіцы і УУС Мінскай вобласці атрымалі медалі «За адзнаку ў ахове грамадскага парадку»

«Уручання ўзнагароды — гэта высокая ацэнка, якую кіраўнік дзяржавы даў працы і прафесіяналізму праваахоўнікаў, — адзначаў міністр унутраных спраў генерал-лейтэнант міліцыі Іван КУБРАКОВ. — Заслуга належыць не толькі ім: за гэтым поспехам стаяць праца калектываў і вялізная падтрымка родных. Напярэдадні новага года выказваю праваахоўнікам падзяку за працу ў адыходзімым 2021-м і жадаю шчасця, здароўя і поспехаў».

Кіраўнік міліцэйскага ведамства таксама падкрэсліў, што абстаноўка ў краіне застаецца спакойнай. «У навагоднюю ноч, калі большасць беларусаў сядуць за святочныя сталы, міліцыянеры застануцца на сваіх пастах, каб і далей забяспечваць іх бяспеку», — сказаў Іван Кубракоў.

Як падзяліўся намеснік начальніка Акадэміі МУС палкоўнік міліцыі Аляксей БАШАН, такая ўзнагарода значная для кожнага міліцыянера. «Наша ўстанова адукацыі рыхтуе спецыялістаў для шматлікіх праваахоўных органаў, — заўважыў прадстаўнік ВНУ. — Самая галоўная якасць, якую мы хочам бачыць у курсантах, — неабыякавасць. Мы можам навучыць іх усяму, акрамя неабыякавасці. Чарстваму чалавеку ў міліцыі няма чаго рабіць. Вартавы парадку не можа праціці міма несправядлівасці, не ўключыцца ў барацьбу дабрны са злом. Ён павінен быць гатовы ахвяраваць дзеля навакольных часам, здароўем і, калі спатрэбіцца, нават жыццём».

Начальнік упраўлення аператыўна-дзяжурнай службы міліцыі грамадскай бяспекі Міністэрства ўнутраных спраў — аб асноўных тэндэнцыях у развіцці аператыўна-дзяжурнай службы і асаблівасцях яе функцыянавання ў сучасных умовах.

— Юрый Мікалаевіч, сёлетня падраздзяленне ўпершыню святкавала свой дзень нараджэння замест 12 ліпеня, як гэта было заўсёды, 18 лістапада. Больш за тое, свой летаніс яно пачало весці значна раней...

— Днём утварэння дзяжурнай службы органаў унутраных спраў доўгі час лічылася 12 ліпеня: у 1966 годзе ў гэты дзень у якасці самастойнага падраздзялення ў структуры МУС была створана дзяжурная часць. Аднак дзякуючы рабоце ў архівах высветлілася цікавая дэтал. Адзін з дакументаў сведчыць, што 18 лістапада 1920 года загадам Народнага камісарыята ўнутраных спраў СССР № 17 быў прызначаны дзяжурны па камісарыяце. У загадзе былі прапісаны яго асноўныя абавязкі, якія сёння абсалютна ідэнтычныя тым задачам, якія выконвае супрацоўнік аператыўна-дзяжурнай службы. Згодна з загадам міністра ўнутраных спраў, дзень утварэння дзяжурнай службы органаў унутраных спраў будзе адзначацца 18 лістапада. Налета ёй споўніцца 102 гады!

— Вядома, з таго часу шмат што памянлася. Якімі навацямі сёння можна ганарыцца?

— Тэатр пачынаецца з вешалкі, а міліцыя — з аператыўна-дзяжурнай службы. Гэта асноўны орган упраўлення ўсімі нарадамі, задзейнічанымі ў адзінай дыскацыі. Сучасныя сродкі навігацыі — інтэрактыўныя GPS-карты, радыёстанцыі і іншае абсталяванне — дазваляюць нам

кантраляваць месца знаходжання нарадаў, а адпаведна рэагаваць на паведамленні грамадзян больш аператыўна. Працэс узаемаадносін супрацоўнікаў міліцыі з грамадзянамі, а таксама працэс затрымання правапарушальнікаў фіксуецца на аўдыя- і відэасродкі. Дзякуючы гэтым спрэчныя, канфліктныя сітуацыі, якія ў нашай службе нярэдка, вырашаюцца цяпер значна прасцей. Зразумела, час не стаіць на месцы, таму мы пастаянна імкнемся развівацца, і гэта ў першую чаргу датычыцца абсталявання.

У прыватнасці, у дзяжурнай аўтамабілі двух сталічных РУУС мы ўстанавілі сістэму відэаназірання, якая функцыянуе адразу ў аўтамабілі. Ідзе назіранне за асяком для затрыманы: у нас з'явілася магчымасць сачыць за тым, каб пры перамяшчэнні з людзьмі нічога не адбылося.

— Нават у такіх сітуацыях супрацоўнікі міліцыі клапо-

цяцца аб грамадзянах, нягледзячы на іх статус...

— Наша галоўная мэта — дапамагчы людзям, а не прыцягнуць іх да адміністрацыйнай або крымінальнай адказнасці. Напрыклад, калі ўдзельнікі дарожна-транспартнага здарэння вырашылі не выклікаць ДАІ, а раз'ехацца па еўрапракатале, мы не будзем рэагаваць на ДТЗ і шукаць вінаватых. І ў сітуацыі, калі аўтамабіль грамадзяніна перашкаджае праезду (пры ўмове, што прыпаркаваны ён на правілах дарожнага руху) іншага транспартнага сродку, мы не паедзем на месца, каб прымяніць да яго санкцыяныя меры. Патэлефануем аўтаўладальніку і ветліва папросім адагнаць аўтамабіль. І такіх прыкладаў шмат.

журную службу мы прымаем супрацоўнікаў, якія маюць ужо практычны вопыт службы ў органах унутраных спраў не менш чым два гады. Каб кіраваць нарадам на пэўнай тэрыторыі, патрэбна добра арыентавацца ў мясцовасці. На гэтыя пасады ў асноўным прызначаюцца супрацоўнікі, якія маюць вышэйшую юрыдычную адукацыю. Асабліва гэта датычыцца старшага аператыўнага дзяжурнага, старшага інспектара дзяжурнага. У іншых выпадках ёсць магчымасць прызначыць на дадзеныя службы супрацоўніка, які мае іншую вышэйшую адукацыю, аднак па сваіх маральна-дэявольных якасцях здольны забяспечыць дачучаны ўчастак работы. І гэта звязана з тым, што дзяжурны павінен даць правільную кваліфікацыю падзеі, здарэнню, правапарушэнню і злачынству, у адпаведнасці з чым правільна сфарміраваць нарад, які паедзе рэагаваць. Гэта трэба зрабіць аператыўна і якасна. Ад хуткасці прыняцця рашэння дзяжурным, ад часу, на працягу якога прыедзе нарад, нярэдка залежыць і чалавечае жыццё.

— Ці палегчыла работу практыка судовых працэсаў у рэжыме «анлайн»?

— Пандэмія нас у многім абмяжоўвае. Але ў той жа час уключаюцца іншыя магчымасці: чалавек пачынае думаць, як у гэтых умовах забяспечыць функцыянаванне той ці іншай сістэмы. Шляхам відэаканферэнцыі мы можам разглядаць справы нашых правапарушальнікаў без даступі іх у залу суда, што эканоміць не толькі час, але і сродкі. Пандэмія, а можа, і час падштурхнуў нас да такой формы ўзаемадзеяння з судовымі органамі. Гэта вельмі добры вопыт.

— Праца ў аператыўна-дзяжурнай службе вельмі напружаная і ўважлівая. Ад кампетэнтнай ацэнкі сітуацыі супрацоўнікамі міліцыі часта залежыць многае. Напэўна, не кожны, хто носіць пагоны, здольны працаваць у «дзяжурцы»?

— Згодна з нашымі нарматыўнымі дакументамі, як правіла, у аператыўна-дзя-

Патрыёты

Карэспандэнты «Звязды» наведлі ваенна-патрыятычны лагер «Граніт»

На тэрыторыі вайскавай часці № 5448 унутраных войскаў Міністэрства ўнутраных спраў апошнім часам надзвычай шматлюдна. Два разы на тыдзень пасля ўрокаў, а таксама па суботах суды спішаюцца школьнікі — выхаванцы дзіцячага ваенна-патрыятычнага клуба «Граніт». Нягледзячы на тое, што клуб існуе ўсяго месяц, яго папулярнасць сярод навучэнцаў вялікая. І з гэтым складама паспрачацца, асабліва калі ведаеш, што наведваюць «Граніт» не толькі навучэнцы найбліжэйшых школ. Наўмысна едуць суды і маленькія жыхары іншых раёнаў сталіцы.

ПРЫЙШЛІ НА «РАЗВЕДКУ» — І ЗАСТАЛІСЯ

Браты Данііл і Глеб Труханы жыўць у Фрунзенскім раёне. Да Ленінскага, дзе знаходзіцца вайскавая часць, — адлегласць немалая. Адпаведна, гэта дадатковы час на дарогу (добра, што бацька на машыне возіць). Аднак гэтыя нюансы хлопцаў абсалютна не цікавяць: яны з нецярпеннем чакаюць тыдзён, калі працуе клуб.

— Наш бацька раней служыў у спецназе, шмат расказвае пра той час, — гаворыць Данііл. — І калі мы даведаліся, што адкрываецца такі клуб, які знаходзіцца на базе аднаго з падраздзяленняў унутраных войскаў, мы вельмі захацелі трапіць у яго шэрагі. Тым больш мы ведалі, што займацца з намі будуць афіцэры, прапаршчыкі і сяржanty вайскавай часці.

Ваня Антоненка, аднакласнік Глеба, у дзень нашага візиту ў ла-

гер прыехаў упершыню. Калі Глеб дзяліўся ўражаннямі ад наведвання «Граніта», а таксама відазаявіліся заняткаў, у клуб захацелі трапіць і Глеб, і Данііл. Ваня ад слоў перайшоў да справы. Пакуль сямігадовы хлопчык знаёміцца з абстаноўкай, уваходзіць, як кажучы, у курс справы. Школьніку падабаецца, а значыць, ён суды прыедзе яшчэ.

На «разведку» са сваім сынам Аляксандрам прыйшла ў ваенна-патрыятычны клуб і Марыя Вішчэна. Пра «Граніт» даведаліся ад сваякоў. Пакуль яны назіраюць за працэсам, які адбываецца ў розных секцыях, хлопчык марыць паспрабаваць свае сілы ў барацьбе.

— Я вельмі хачу, каб сын займаўся, акрамя школы, дзесці яшчэ, — прызначае жанчына. —

Заняткі рознымі відамі спорту, а таксама мерапрыемствы патрыятычнай скіраванасці — выдатная альтэрнатыва гаджэтам. Я сама вырасла ў сям'і міліцыянера, таму добра ведаю, наколькі гэта важна для хлопцаў і дзяўчынак. Стральба — мужчынскі характар. Пакаленне няпростае: каб дзеці не нарабілі глупстваў, трэба іх займаць карыснымі справамі. Шкада, што ў мой час такіх ваенна-патрыятычных клубаў не было.

ГАЛОЎНАЕ — ЖАДАННЕ

Па буднях у «Граніце» — спартыўныя дні. Па групам дзеці займаюцца ў чатырох секцыях: стральба з пнеўматычнай зброі, фехтаванне з элементамі агульнафізічнай падрыхтоўкі, бокс і барацьба. Заняткі ў секцыях, якія тут называюць патрыятычным мнагаборствам, пра-

водзяцца такім чынам, каб кожны раз дзеці паспрабавалі свае сілы ў новым відзе дзейнасці.

Па суботах выхаванцы ваенна-патрыятычнага клуба займаюцца ў межах дапрызыўнай падрыхтоўкі. Акрамя таго, праводзяцца мерапрыемствы грамадзянска-патрыятычнага выхавання: школьнікі наведваюць музеі і мемарыяльныя комплексы, дапамагаюць ветэранам Вялікай Айчыннай вайны, прыбіраюць воінскія пахаванні.

На цяперашні момант клуб наведвае больш чым 70 чалавек. Аднак ахвотных яшчэ больш, таму ў найбліжэйшы час шэрагі «Граніта» папоўняць больш чым сто юных патрыётаў. Самым маленькім удзельнікам — сем гадоў, старэйшыя вучацца ў 11 класе. Каб трапіць у клуб, ад дзяцей неабходна

Профі

«ЖУТКАЯ ДАПАМОГА» Ў ПАГОНАХ

З якімі паведамленнямі кожны дзень сутыкаецца міліцэйская «дзяжурка», на якія звароты рэагуе найбольш аператыўна і як вызначае несумленных інфарматараў?

Аператыўна-дзяжурная служба — сэрца кожнага органа ўнутраных спраў, працуе без перапынкаў і выхадных. Сюды сцякаецца ўся аператыўная інфармацыя, менавіта тут рэагуюць на звароты і паведамленні грамадзян. Патэлефанаваўшы «102», чалавек павінен разумець, што ў лічаныя хвіліны яго пытанне будзе пераадрасавана ў аператыўна-дзяжурную службу па месцы жыхарства.

Менавіта тут прымаюцца рашэнні аб адпраўцы на месца дарожна-транспартнага здарэння супрацоўнікаў ДПС, аб накіраванні ўчастковага на сямейны скандал, а міліцэйскага нарада — на затрыманне падазраваных у злачынстве. Каб даведацца, з якімі яшчэ просьбамі звяртаюцца ў міліцыю, а таксама на свае вочы пабачыць, як «дзяжурка» працуе знутры, карэспандэнты «Звязды» накіраваліся ва ўпраўленне ўнутраных спраў адміністрацыі Першамайскага раёна сталіцы.

У БУДНІ — БОЛЬШ ДТЗ, ВЫХАДНЫМІ — СКАНДАЛАЎ

Пакуль адзін дзяжурны адказвае на звароты грамадзян па тэлефоне, другі рэагуе на паведамленні, якія прыйшлі ад службы «102» ў электронным варыянце. Яшчэ адзін супрацоўнік міліцыі афармляе заявы падчас асабістай гутаркі з чалавекам, які, каб папрасіць дапамогі, прыйшоў у РУУС асабіста.

— З улікам гарадскога аддзела міліцыі ў дзень да нас у сярэднім паступае ад 150 да 180 паведамленняў, — расказвае **начальнік аператыўна-дзяжурнай службы Першамайскага РУУС падпалкоўнік міліцыі Сяргей ХІЛЮЦІЧ**. — Прычым не заўсёды ў выхадныя дні іх становіцца больш. Выхадныя людзі ў асноўнай большасці знаходзяцца дома, таму рызыка трапіць у сітуацыю, дзе патрэбна дапамога супрацоўнікаў міліцыі, мінімальна. У будні дні, у прыватнасці ў час пік, павялічваецца колькасць паведамленняў па лініі ДАІ. Асабліва іх шмат, калі ідзе ўскладненне дарожнай абстаноўкі з-за ўмоў надвор'я або з наступленнем цёмнага часу сутак.

Калі ў будні ў «дзяжурку» паступае больш выклікаў, звязаных з дарожна-транспартнымі здарэннямі, а таксама парушэннямі правілаў дарожнага руху, то па суботах і нядзелях супрацоўнікі міліцыі часцей выязджаюць на сямейна-бытавыя скандалы. Асноўная маса грамадзян адпачывае пасля працоўнага тыдня дома, некаторыя ўжываюць алкаголь, што нярэдка становіцца прычынай самых розных канфліктаў.

ЧАС ПРЫБЫЦЦА ЗАЛЕЖЫЦЬ АД СИТУАЦЫІ

Першамайскі раён — не самы маленькі ў сталіцы. Прычым актыўна ідзе яго забудова. А са з'яўленнем новых жыхароў адпаведна расце і колькасць зваротаў у міліцыю. Калі ў 2018 годзе за 11 месяцаў іх было крыху больш чым 50 тысяч, то за аналагічны перыяд гэтага года іх ужо за 57 тысяч.

Спецыфіка мясцовасці таксама накладвае свой адбітак на праваахоўную абстаноўку. На тэрыторыі Першамайскага раёна знаходзіцца вялікая колькасць аб'ектаў, якія з'яўляюцца візіткай сталіцы. Узяць тую ж Нацыянальную акадэмію навук або Нацыянальную бібліятэку. Амаль палова цэнтральнай вуліцы Мінска — праспекта Незалежнасці — таксама на балансе Першамайскага. Як і адзін з найбуйнейшых гандлёвых цэнтраў сталіцы. Месца шматлюднае, гэтым акурат і карыстаюцца правапарушальнікі, а часам і злачынцы.

Адным словам, у аператыўна-дзяжурнай службе ніколі не бывае зацішша. То ў раёне здарылася дарожна-транспартнае здарэнне, то ў грамадзяніна нешта скралі, у тым ліку грошы з карткі, то пабіліся два нецярпелыя таварышы, то п'яны муж выганяе з хаты жонку... А яшчэ вельмі шмат неаб'яўчаных грамадзян, якія не могуць прайсці міма аўтамабіля, што стаіць з парушэннем правілаў паркоўкі.

Сяргей Хілюціч заўважае, што прыбыццё нарада міліцыі на паведамленне, якое ўтрымлівае прыкметы злачынства, адбываецца на працягу 10 хвілін пасля таго, як яно паступіла. «На правапарушэнне супрацоўнікі міліцыі рэагуюць у тэрмін да 30 хвілін, — удакладняе начальнік аператыўна-дзяжурнай службы Першамайскага РУУС. — Усё залежыць ад сітуацыі. Калі правапарушэнне нязначнае (напрыклад, няправільная паркоўка, то экіпаж ДАІ прыбывае на працягу гадзіны). Калі размова ідзе пра дарожна-транспартнае здарэнне, у якім ёсць пацярпелыя, нарад з'явіцца ў максімальна кароткія тэрміны».

Дарэчы, калі аўтамабіль не можа выехаць з-за іншага транспартнага сродку, прыпаркаванага без парушэння правілаў дарожнага руху, з гэтай найбольш аператыўнага рэагавання супрацоўнікі міліцыі тэлефануюць правапарушальніку і просяць выбраць свой аўтамабіль з дадзенага месца. Калі чалавек адгукваецца на просьбу, экіпаж ДАІ туды нават не выязджае (такія сітуацыя хутка вырашаецца аператыўна-дзяжурнай службай нават без дапамогі супрацоўнікаў Дзяржаўнаінспекцыі). У іншым выпадку на ўладальніка аўта складаецца пратакол. Ракамендуецца ў «дзяжурцы» раз'ехацца без выкліку ДАІ і тады, калі падчас дарожна-транспартнага здарэння шкода, нанесеная ўдзельнікам дарожнага руху, не перавышае больш чым 800 еўра. Дарэчы, пракансультавацца, як правільна запяўняць еўра-пратакол і ці можна да яго звярнуцца ў канкрэтнай сітуацыі, можна па нумары 140.

СУДОВЫ ПРАЦЭС У «АНЛАЙНЕ»

Акрамя таго, што ў аператыўна-дзяжурнай службе рэагуюць на звароты, сюды яшчэ прывозыць правапарушальнікаў. Пакуль мы знаходзіліся ў РУУС, у памяшканне для затрыманых прывялі мужчыну. Па яго знешнім выглядзе стала зразумела: ён у моцным алкагольным ап'яненні. Інфармацыя пацвердзілася: калі мужчыну спынілі супрацоўнікі міліцыі, ён і двух слоў звязаць не мог. Прывезлі ва ўпраўленне: тут ён працверзее, а тым часам праваахоўнікі ўстанавяць яго асобу. Зрабіць гэта было нескладана, як і высветліць, што ў грамадскім месцы ў стане моцнага ал-

кагольнага ап'янення мужчына затрыманы паўторна. За гэта — адміністрацыйная адказнасць. Якая канкрэтна, вырашыць суд. Дзеля гэтага нікуды ехаць не трэба: у асобным пакоі наладжана відэасувязь з суддзёй. Анлайн-пасяджэнне адбудзецца тады, калі мужчына будзе цярыцца і зможа адэкватна адказаць на пытанні.

А пакуль на сувязі з суддзёй — маладая жанчына. Яе затрымалі ўчора. Інфармацыя ў аператыўна-дзяжурную службу паступіла ад службы «103», куды патэлефанавала маці жанчыны і, паскардзіўшыся, што дачка з ей б'ецца, папрасіла дапамогі. Затрыманая, якая была ў нецярпелым стане, знаходзіцца на ўліку ў псіханэўралагічным дыспансеры.

НЕВЯСЁЛЫЯ НАСТУПСТВЫ «ЖАРТАЎ»

Як расказвае старшы аператыўны дзяжурны аператыўна-дзяжурнай службы Першамайскага РУУС **Сяргей ЛЫСЯНКОЎ**, пік званкоў прыходзіцца на раніцу і вечар будніх дзён. «Прычым не ўсе паведамленні патрабуюць нашага рэагавання, — удакладняе падпалкоўнік міліцыі. — Напрыклад, апошнім часам нам тэлефануюць грамадзяне і

расказваюць аб асобах, якія звязаліся з імі і пад выглядам супрацоўнікаў банка, іншых арганізацый або сілавых ведамстваў спрабавалі скрасці з іх рахункаў грашовыя сродкі. Грамадзяне (на жаль, не ўсе!), улічваючы нашы папярэднія рэкамендацыі, ужо не паддаюцца на правакацыі махляроў, але лічач неабходным паведаміць нам аб такіх званках. І мы ўдзячым іх за інфармаванне».

Паступаючы ў «дзяжурку» і загадзя лжывыя паведамленні. За такія «гульні» з супрацоўнікамі міліцыі прадуладжаны штраф ад чатырох да 15 базавых велічынь. А вось за лжывыя паведамленні аб «мініраванні», якія таксама здараюцца, адказнасць больш сур'ёзная — такі «жарт» заканчваецца для чалавека крымінальнай справай, якую ўзбуджае Следчы камітэт. Тэлефануюць у аператыўна-дзяжурную службу і хворыя людзі, у якіх то «канапа вібрыруе», то рэгулярна «знікае пашпарт», які знаходзіцца ў алегучна.

Па голасе супрацоўнікі міліцыі ўжо пазнаюць і сваіх пастаянных «кліентаў» (у асноўным гэта адзіночкі пажылыя людзі), якія шукаюць любую нагоду, каб патэлефанаваць у аператыўна-дзяжурную службу: насамрэч ім проста хочацца з кімсьці пагаварыць. Долю сваёй увагі з-за ветлівасці міліцыянеры пагадзіліся людзям, вядома, удыяляюць, але нядоўга — трэба трымаць руку на пульсе, бо ў любы момант можа патэлефанаваць той, каму сапраўды спатрэбіцца дапамога.

АБАРОНЦАЎ

і даведаліся, чаму сюды імкнучца трапіць дзеці

даведка аб здароўі (улічваючы сур'ёзную спартыўную падрыхтоўку). Аднак самае галоўнае — жаданне, якое ў хлопчыкаў і дзяўчынак — хоць адбаўляй.

— Мы меркавалі, што ў асноўным да нас будуць хадзіць дзеці з сем'яў ваеннаслужачых, супрацоўнікаў міліцыі, аднак гэта не спраўдзілася: у «Граніце», акрамя дзяцей прадстаўнікоў сілавых структур, займаюцца і школьнікі з сем'яў рабочых, служачых, індывідуальных прадпрыемальнікаў, — заўважае **начальнік службы па ваенна-патрыятычным выхаванні вайсковай часці № 5448 капітан Вадзім ПУГАЧ**. — Хлопцы, якія да нас прыходзяць, у першую чаргу хочучы развівацца фізічна: яны глядзяць на нашых вайскоўцаў і раўняюцца на іх. Дзяўчатам, якія не дзіўна, падабаецца дапры-

з'яўна падрыхтоўка, у тым ліку моманты, звязаныя з медыцынай. Многія дзяўчаты найбольш цікавымі для сябе вызначаюць заняткі па стральбе.

Як, напрыклад, Валерыя Журбіна. Дзяўчына, якая вучыцца ў дзясятым класе 15-й школы Мінска, з прафесіяй ужо вызначылася: яна марыць быць пагранічнікам. Валерыя ўважліва слухае сваіх настаўнікаў па клубе, бо разумее, што гэта дапаможа ёй падрыхтавацца да наступлення.

Яно і зразумела, бо займаюцца з дзецьмі сапраўдныя прафесіяналы. Напрыклад, навывам фехтавання навуцае школьнікаў прафесійная спартсменка — чэмпіёнка свету па мнагаборстве Тацяна Елізарава. «Мне вельмі цікава працаваць з дзецьмі, — прызнаецца інструктар па спорце вайсковай

часці № 5448. — Яны ўсе вельмі розныя, але аднолькава з цікавасцю бяруцца за даручаную справу, імкнучца выканаць пастаўленыя задачы. Гэта так добра, калі можаш перадаць камусьці свой вопыт: і спартыўны, і трэнерачны. Жывыя ўзаемаадносіны даюць мне каласальны зарад энергіі, які, упэўнена, перадаецца і дзецям».

Тацяна Елізарава пераканана, што калі дзеці і не звязваюць жыццё са спортам, то навыкі, атрыманыя падчас заняткаў у ваенна-патрыятычным клубе, у жыцці спатрэбяцца. «Фехтаванне — від спорту, які вучыць цяпер, трэнеру канцэнтраваную ўвагу, — удакладняе чэмпіёнка свету. — Акрамя таго, гэта добрая фізічная нагрузка, якая ўплывае на гнуткасць, стойкасць, цягавітасць, волю, рухавасць і нават

камунікабельнасць. Вельмі важна, каб дзеці ўмелі працаваць у пары, у камандзе».

«Граніт» — адзін з дзевяці ваенна-патрыятычных клубаў, арганізаваных на базе ваінскіх часцей ўнутраных войскаў Міністэрства ўнутраных спраў. Падростаючае пакаленне з задавальненнем папярняе іх шэрагі. І калі нават многія з гэтых дзяцей не звязваюць сваё

жыццё з ваінскай службай, то час, праведзены ў коле аднадумцаў і прафесіяналаў сваёй справы, не пройдзе дарма. Прапанаваўшы падростаючаму пакаленню такі від адпачынку, арганізатары ўжо многае зрабілі — адарвалі дзецей ад гаджэтаў і камп'ютараў. А ў тым, што ваеннаслужачыя ўжо цяпер рыхтуюць годную змену абаронцаў Радзімы, няма ніякіх сумненняў!

Матэрыялы выпуску падрыхтавала Вераніка КАНЮТА.

Вынікі і высновы

«Адыходзячы год стаў вяхой у развіцці нацыі і грамадства»

3 чым праводзім стары і сустракаем новы год — меркаванні экспертаў

Аб'ектыўна, кампетэнтна, актуальна — у агенцтве «Мінск-навіны» прайшла сустрэча дэпутатаў клуба. Дыскусійная пляцоўка сабрала экспертаў, каб абмеркаваць самыя важныя вынікі 2021 года і перспектывы на 2022 год.

«Мы запрасілі экспертаў, лідараў грамадскай думкі і кіраўнікоў буйных грамадскіх арганізацый, якія на працягу года былі на востры найважнейшых, прынцыповых для горада і краіны кірункаў. Міграцыйны, гуманітарны крызіс з бежанцамі стаў выклікам не столькі для Рэспублікі Беларусь, колькі для нашай еўрапейскай і еўразійскай супольнасцяў. З аднаго боку, мы ўбачылі, як невялікая дзяржава Беларусь можа аператыўна і эфектыўна ўвайсці ў ролі ўлады, дзяржава вырашаць праблемы людзей. З другога боку, мы ўбачылі крывадушную, дзясці варварскую пазіцыю краін-суседзяў, якія мала таго што не выконваюць свае міжнародныя абавязальнасці перад бежанцамі, дык яшчэ і ладзяць гібрыдныя інфармацыйныя атакі. Абмяроўваецца найважнейшая для нашай будучыні, для будучыні краіны тэма паправак у Асноўны Закон Беларусі. Гэтай тэмай мы будзем жыць найбліжэйшыя тры месяцы, вядома, гэта вельмі цяжкія грамадзян», — падкрэсліў мэдэратар дыскусійнай пляцоўкі, генеральны дырэктар агенцтва «Мінск-навіны» Андрэй КРЫВАШЭЎ.

Міграцыйны крызіс

Генеральны сакратар Беларускага таварыства Чырвонага Крыжа Дзмітрый ШАЎЦОЎ на свае вочы бачыў, як разгортваецца міграцыйны крызіс на беларуска-польскай граніцы. Асобна ён пракаментываў заявы польскага салдата Эмілія Чэчкі аб забойствах бежанцаў і валанцёраў. Дзмітрый ШАЎЦОЎ расказаў, што падобныя размовы сярод бежанцаў у ТЛЦ вяліся яшчэ да з'яўлення Чэчкі ў медыяпрасторы, але гэта ўспрынялі як चुтку. А прызнанні польскага салдата прадстаўнік Чырвонага Крыжа называў не проста інфармацыйнай бомбай, а вадароднай інфармацыйнай бомбай, якая бурчыць усе чалавечыя ўтуленні аб маралі. «Калі салдаты страляюць у мігрантаў, валанцёраў, то мая поімка ўрача, нармальнага здаровага чалавека адмаўляецца ўспрымаць гэты падзеі. Цяпер беларускі бок праводзіць расследаванні па факце заяў ад пацярпелых. І калі гэтыя факты пацвердзяцца, то ім будзе дадзена вельмі сур'ёзна прававая ацэнка. Гэтыя факты будуць зафіксаваны і атрымаюць міжнародную агалоску. Гэта злачыства супраць чалавечнасці, такія рэчы павінны падвяргацца вельмі сур'ёзнай

ацэнцы», — адзначыў Дзмітрый ШАЎЦОЎ. Ён заявіў, што неабходна гаварыць пра сітуацыю з мігрантамі, і падкрэсліў, што ніхто ніколі не забараняў СМІ асвятляць падзеі на беларуска-польскай граніцы. Але Дзмітрый ШАЎЦОЎ задаўся пытаннем, ці жадаюць чуць гэтую інфармацыю ў Еўрапейскім саюзе.

Адказала на дадзенае пытанне рытарычнае пытанне **начальнік галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі Мінгарвыканкама Вольга ЧАМАДАНАВА**: «Ні ў каго з заходніх краін ніколі не будзе жадання атрымліваць праўдзівую інфармацыю. Мы цяпер не можам даваць аб'ектыўную ацэнку таму, пра што заявіў Чэчка. Але факты, якія мы абмяроўвалі яшчэ месяц таму, указваюць на праўдападобнасць яго слоў. Фактаў больш чым дастаткова, мы іх самі назіралі на граніцы — хімікаты, вадамётны і гэтак далей. Гэта больш чым дастаткова», — заявіла яна.

Таксама Вольга Чамаданава заўважыла, што рэакцыя міжнародных арганізацый на падзеі на беларуска-польскай граніцы была затарможанай. Першымі на дапамогу бежанцам прыйшлі беларусы: «Гэта беларускія грамадскія арганізацыі, проста звычайныя людзі. Былі вельмі шмат неабякавых гараджан, якія прынеслі да нас разнастайныя рэчы, цацкі. Нават бацькі дзяцей тэлефанавалі і пыталіся, ці дайшла твоя ж цацка да адраслатаў. Вельмі шмат людзей кансалідавалася разам. І гэта не можа не цешыць». Яна падкрэсліла, што які б чалавек ні аказаўся ў Беларусі ў складанай жыццёвай сітуацыі, яго не пакінуць у бядзе, няважна, грамадзянінам якой краіны ён з'яўляецца.

«Уся краіна дапамагла. Мы, беларусы, такія. Мы ўжо ўбачылі гэты нацызм, яго парасткі. Няма сёння права ні ў адной арганізацыі не бачыць таго, што адбываецца. Свет сёння пахне порахам, мы каля вельмі небяспечнай рысы. Колькі разбураных краін — узьцёж, напрыклад, гэты блізкаўсходні кацёл. Я як дэпутат разумею: менавіта ў гэты час Беларусі выпала асабліва місія. Так, мы цярпім ад гэтых санкцый, ад гэтага несправядлівага стаўлення, але місія Беларусі вольна гэтую праўду паказаць і адстаяць», — дадала **намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па правах чалавека, нацыянальных адносін і СМІ Лілія АНАНІЧ**.

У працяг тэмы **намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па міжнародных справах Алег ГАЙДУКЕВІЧ** звярнуў увагу, што за ўсе гады свайго існавання Беларусь не прынесла ні для адной краіны нічога дрэннага. «Перакананы, што з беларусамі хочучы сябраваць усе народы.

Кажу не пра асобных палітыкаў, а пра простых людзей. У той жа Літве чакаюць і любяць турыстаў з Беларусі. Ды і ў Польшчы таксама», — заявіў ён.

Барацьба з COVID-19

Галоўным ньюсмейкерам апошніх двух гадоў застаецца пандэмія каранавіруса. Таму, падводзячы вынікі 2021 года, эксперты не маглі абмінуць і гэтую тэму. Сярод удзельнікаў дыскусійнай пляцоўкі была **галоўны ўрач 3-й гарадской клінічнай бальніцы Наталля САЕВІЧ**. Яна расказала, як сталіца працягвае змагацца з каранавіруснай наваляй. «Гэты год паказаў, наколькі сістэма аховы здароўя і медыцынскай работнікі гатовыя да складанай сітуацыі. Самае галоўнае дасягненне — гэта тое, што чацвёртая хваля для нас скончылася досыць хутка, хоць была складанай. Усё таму, што ў нашай краіне на вельмі высокі ўзровень пастаўлена сістэма вакцынацыі. Мы ўсе бачым, што пацыенты, якія былі прышчэплены і імунізуюцца цяпер, дастаткова лёгка пераносяць інфекцыю і не трапляюць у аддзяленне рэанімацыі», — адзначыла Наталля Саевіч. Яна звярнула ўвагу на работу медыкаў. Мяняюцца працоўныя, але імкненне дактароў і сяродняга медыцынскага персанала дапамагчы пацыентам з кожнай хваляй становіцца ўсё мацнейшым. Ведаць аб вірусе, дзякуючы інфекцыяністам, больш, таму сістэма працуе дастаткова элаўджана. «Спадзяюся, налета, якая б хваля ні была, мы з ёй будзем спраўляцца хутчэй і яна будзе праходзіць значна лягчэй», — заявіла яна.

З 27 снежня ў Беларусі пачалі вакцынаваць супраць COVID-19 падлеткаў ва ўзросце 12-17 гадоў. Прышчэпляюць будучы інактыўнаватым прэпаратам кітайскай вытворчасці Vero Cell. Па словах Наталлі Саевіч, разглядаецца магчымасць вакцынаваць і дзяцей, меншых за 12 гадоў. Дзеці — самая галоўная бесімптомная крыніца інфекцыі, таму ўзрост імунізацыі павінен зніжацца.

Гістарычная памяць і сучаснасць

Удзельнікі дыскусійнай пляцоўкі не маглі абмінуць увагай важную для сучаснай Беларусі падзею — рэфэрэндум па змяненнях у Канстытуцыю. «Калі мы сёння гаворым аб новым эвалюцыйным этапе развіцця нашай краіны, мы адштурхоўваемся ад тых пераўтварэнняў, якія прыйдуць услед за канстытуцыйнай рэформай. Гэты працэс актуальны і ўнікальны для краіны. Па сутнасці, на палітычным полі адбываецца ўсенароднае нараджэнне сучаснай рэдакцыі Асноўнага Закона. Колькі было прапаноў яшчэ да стварэння

Канстытуцыйнай камісіі, колькі прайшло сустрэч, дыялогавых пляцовак... І асноўнае, што ляжыць у падмурку дзяржавы, якую мы будзем, — гэта гістарычная памяць», — заявіла Лілія АНАНІЧ. Дэпутат асобна спынілася на прынятых у 2021 годзе нарматыўна-прававых актах: «Аб недапушчэнні рэабілітацыі нацызму» і «Аб генацыдзе беларускага народа». Яна назвала іх найважнейшымі дакументамі, якія закліканы ўмацаваць нашу нацыю. «Адыходзячы год быў шмат у чым вяхой у яе развіцці. Многае было пераасансавана, многае было зроблена», — канстатавала яна.

Сацыяльная сфера

З году ў год, нягледзячы ні на што, галоўным застаецца курс развіцця Беларусі як сацыяльнай дзяржавы. Лілія АНАНІЧ назвала гэта «самым галоўным дасягненнем Беларусі». Гэта дазваляе беларусам быць упэўненымі: што б ні здарылася, чалавек будзе сацыяльна абаронены. Іншымі словамі, бюджэт сацыяльную сферу ніколі не пакрыўдзіць. «У рэспубліканскі бюджэт на наступны год закладзена ўсё, што датычыцца выдаткаў на сацыяльную сферу ў ахову здароўя, адукацыю, сацыяльную абарону і многае іншае. Усе сацыяльныя праграмы забяспечаны фінансава. І гэта вельмі важна. Прычым забяспечаны гэтыя сацыяльныя праграмы пры любых сцэнарыях развіцця эканамічнага працэсу», — заявіла Лілія АНАНІЧ.

Пагадзіўся з парламентарыем і **аналітык Беларускага інстытута стратэгічных даследаванняў Аляксей АУДОНІН**. «На гэтым фоне мы бачым, які мяняліся нашы суседзі, і, у сваю чаргу, сутыкаемся з вельмі зарным ціскам. Спробу забраць дабрабыт беларускага грамадства ўспрыняла рэзка. Але як бы там ні было, неабходна рухацца наперад. Бо ключавая задача дзяржавы — рост дабрабыту яе насельніцтва», — заявіў ён.

Старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў Андрэй БУГРОЎ асобна засяродзіў на дасягненнях сталіцы ў 2021 годзе, які назваў «няпростым». Але, разам з тым, на пачатак бягучага года бюджэт сталіцы склаўся ў 5 млрд 550 млн рублёў. Пры гэтым 25 % бюджэту сталіцы расходуюцца на ахову здароўя, а 22 % — на адукацыю. У 2022 годзе бюджэт Мінска застаецца сацыяльна накіраваным і складае больш за 7 млрд рублёў. «Асноўная частка сродкаў, якія запланаваны на развіццё сталіцы ў 2022 годзе, — гаворка ідзе аб гэтых больш чым 7 млрд рублёў — пойдзе ў сацыяльную сферу, у асноўным на ахову здароўя і адукацыю», — расказаў Андрэй Бугроў. **Валерыя СЦЯЦКО.**

Бяспека

3 улікам міжнародных абавязальнасцяў

Беларусы не будуць закрываць вочы на супрацьпраўныя дзеянні ў адносінах да сваёй дзяржавы

Аб гэтым заявіў начальнік дэпартамента міжнароднага ваеннага супрацоўніцтва — памочнік міністра абароны па пытаннях міжнароднага ваеннага супрацоўніцтва генерал-маёр Алег ВОІНАЎ. Замежным аташ па пытаннях абароны была прадстаўлена актуальная і аб'ектыўная інфармацыя аб стане ваенна-палітычнай абстаноўцы з акцэнтам на неканструктыўныя крокі асобных краін у дачыненні да Беларусі.

«Міграцыйныя пытанні выйшлі на самыя верх парадку дня ў рэгіёне і працягнулі поўнаштабную кампанію па ўмяшанні ва ўнутраныя справы Рэспублікі Беларусь па сродках прыняцця санкцыйных і іншых неканструктыўных мер у адносінах да нашай дзяржавы, — адзначыў прадстаўнік абароннага ведамства. — На фоне міграцыйнага крызісу прыняты ўжо і пяты пакет антыбеларускіх санкцый. І гэта ўсё ўлічваючы той факт, што абвінавачанне Беларусі ў стварэнні сітуацыі, якая склалася на граніцы, не вытрымлівае ніякай крытыкі. Няўжо гэта мы ўварваліся ў мірнае жыццё асобных краін і разбурылі іх? Няўжо гэта мы прынеслі людзям хаос, ад якога яны вымушаны бегчы ў пошуках цяпла і прытулку? Рэспубліка Беларусь не з'яўляецца ні крыніцай, ні прычынай гэтай сітуацыі».

Па словах Алега Воінаў, працягваецца фіксацыя высокага ўзроўню замежнай ваеннай прысутнасці каля заходніх граніц Беларусі. «Не можа не напекаць той факт, што ва Усходняй Еўропе толькі ў межах праводзімых аперацый і місій на ратацыйнай аснове дысплаціруюцца фарміраванне колькасцю звыш 10 тысяч ваеннаслужачых, — удакладніў генерал-маёр. — Пры гэтым пастаянна пашыраюцца маштабы мерапрыемстваў аперацыйнай і баявой падрыхтоўкі пры адначасовым павелічэнні колькасці асабовага складу, які ў іх удзельнічае. На тэрыторыі сумежных дзяржаў у непасрэднай блізкасці ад беларускай граніцы працягваецца актыўная ваенная дзейнасць, якая ўжо стала шматнацыянальнай. Гэта працягваецца як у перагрупаванні і істотным нарощванні сіл і сродкаў, так і ў правядзенні сур'ёзных дадатковых мерапрыемстваў па аперацыйнай і баявой падрыхтоўцы. І ў той жа час, калі можна было прадэманстраваць транспарэнтнасць і зняць напружанасць, паколькі маневры, якія праводзяцца, сапраўды выклікаюць у нас занепакоенасць, нашы так званыя партнёры не лічаць неабходным даваць якую-небудзь інфармацыю».

Алег Воінаў таксама адзначыў і нежаданне нашых суседзяў абмяроўваць праблемы за сталом перагавораў. «Іх крокі ў цэлым знаходзяцца далёка ад таго, што можна ўявіць у якасці выхаду з сітуацыі, якая склалася, — рэзюмаваў генерал-маёр. — Сёння ва ўмовах ігнаравання і аднабокай інтэрпрэтацыі дзяржавамі — членамі ЕС і НАТА шэрагу сваіх міжнародных абавязальнасцяў ваенна-палітычнае абстаноўка каля граніц Беларусі набывае ўсё больш напружаны і складана прагназуючы характар. Замест падтрымання і ўмацавання міждзяржаўных адносін ажыццяўляецца мэтанакіраваны ціск на Рэспубліку Беларусь фактычна па ўсіх кірунках з мэтай яе міжнароднай ізаляцыі, прыклейвання ярлыка дзяржавы-ізгоя».

Вераніка КАНОТА.

Члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь і работнікі Сакратарыята Савета Рэспублікі выказваюць глыбокія спачуванні Валянціне Фёдарэўне Пятрушы, начальніку экспертна-прававага ўпраўлення, у сувязі з напаткаўшым яе вялікім горам — смерцю БАЦЬКІ.

Уладзімір ШАПО:

«Я ЗАЎСЁДЫ БЫЎ НАРМАЛЬНЫ ЭГАІСТ»

Прывабнасць мастацтва ў тым, што яно нікога не пакідае раўнадушным. Кожны знойдзе для сябе нешта цікавае: карціны, якія «западаюць» у самае сэрца, незвычайныя лёсы мастакоў... На адной выстаўцы можна цалкам адчуць бязмежную сілу чалавечага таленту і твораў, якія ён нараджае. «Звязда» разам з галерэяй «АртХаос» вырашылі пазнаёміць усіх з гэтай сілай.

ГАЛІНКА ГЕНЕАЛАГІЧНАГА ДРЭВА

«Я займаўся гэтай справай свядома. Мастакамі не становяцца выпадкова. Зверху нехта даў мне гэтую «зорачку». Я ў пяць гадоў, а можа, і раней ведаў, што стану мастаком. У мяне ніколі ніякіх сумненняў не існавала, пры тым, што мастакоў у сям'і не было. Гэта абсалютная выпадковасць, тая самая «зорачка», — расказвае мастак Уладзімір Шапо.

«Кожны мастак павінен аналізаваць, што адбываецца з народам, краінай, з ім самім і што будзе далей. Мы валодаем гэтымі ведамі».

Страсць, любоў і сям'я — тры словы, якімі можна апісаць яго творчасць. Для Уладзіміра Дзмітрыевіча мастацтва — не проста прафесія, прызначэнне, а сямейная справа. Трое яго сям'і дачка звязалі сваё жыццё з творчасцю. Сям'я Уладзіміра Шапо прадвызначыла не толькі яго погляды на жыццё, характар, але і паўплывала на творчасць. Свой род мастак называе «пасіянарным». На галінках генеалагічнага дрэва шмат цікавых людзей, пра якіх мастак з задавальненнем расказвае. Напрыклад, пра прадзеда-плытагона, які некалі асеў на Полаччыне і даў пачатак роду Шапо. Ці пра сваяка, які стаў прататыпам аднаго з кніжных герояў Уладзіміра Караткевіча. «Мой прадзед-плытагон нарадзіў пяць дзяцей. Адзін з іх сябраваў з Уладзімірам Караткевічам, якому расказаў пра свайго сваяка, урача, што аб'ездзіў паўсвету. Так у рамане «Чорны замак Альшанскі» з'явіўся герой Вітаўт-Шапо-Калавур-Лыганоскі, князь Альшанскі. Я часта прыязджаю да

«свайго» замка ў Альшанках і вельмі хачу, каб яго аднавілі», — расказвае Уладзімір Дзмітрыевіч.

Бацькі мастака таксама былі людзі неардынарныя. «Мае продкі, я, мае дзеці — усё лідары, пасіянарны. Мне вельмі панашчавала з бацькамі, яны былі цудоўнымі людзьмі. Мама прайшла ваіну, вызваліла Мінск, Віцебск. У 17 гадоў прыпісала сабе яшчэ адзін год, каб трапіць на фронт. І ўсю ваіну цягнула сувязь па лініі фронту. Яна была маленькая, і немцы яе не заўважалі, калі яна са сваёй катушкай паўзла. Бацька ваяваў разам з Пятром Машэравым. Пасля ваіны скончыў Вышэйшую партыйную школу ў Маскве, быў вельмі актыўным камуністам. Ордэн Чырвонай Зоркі яму ўручаў баявы таварыш Пётр Машэраў. Бацька вельмі не любіў мастакоў, акцёраў, творчых людзей. Ён лічыў, што іх трэба адправіць на лесавалал. У нас з гэтай нагоды былі вялікія сваркі».

КІМ ЯНЫ ЯШЧЭ МАГЛІ СТАЦЬ, ЯК НЕ МАСТАКАМІ?

Уладзімір Дзмітрыевіч сцвярджае, што з такімі генамі ён павінен быў стаць або мастаком, або камуністычным лідарам. Трэцяга не дадзена. «У нас парода лідараў. Кожны пасіянарны чалавек сам адчувае свой лёс і будзе яго», — тлумачыць ён. Таму нядзіўна, што, маючы такі генетычны падарунак, Аляксандр, Павел, Антон і Ксенія пайшлі па творчым жыццёвым шляху.

Аляксандр Шапо — вядомы скульптар, чые работы можна бачыць у многіх гарадах Беларусі. Напрыклад, «Куб мужнасці і тугі» ў Бабруйску, мемарыял «Памяць» на мінскім праспекце Дзяржынскага, помнік дойлідзе Іаану ў Полацку. Павел Шапо — мастак у шырокім сэнсе слова: мастак тэатра і кіно, жывапісец, дызайнер інтэр'ераў, сцэнарыст,

пісьменнік. Антон Шапо робіць творы мастацтва з людзей, ён дырэктар папулярнага тату-салона «У лісіцы», запатрабаваны дызайнер інтэр'ераў, неардынарны жывапісец. Ксенія Шапо піша вершы, робіць пераклады і стварае скульптуры. Кожны з маладых Шапо не спыняецца на адным занятку. Яны ўсе — рознабаковыя майстры, якія выяўляюць свае думкі і пачуцці рознымі спосабамі. І гэта таксама ў іх ад бацькі. Акрамя цыклаў карцін, у партфоліа Уладзіміра Шапо ўваходзіць і мноства дызайн-праектаў: прыродна-экалагічны музей горада Полацка, мемарыяльны комплекс «Звязда», прысвечаны ахвярам канцлагера ў Баравухе, Музей 121-га авіяцыйнага рамонтнага завода горада Кубінка (Маскоўская вобласць),

«Я дакладна ведаю, што пасля агульнага захаплення грашамі і сексам прыйдзе Ісус Хрыстос і пакажа, што жыццё нашмат складанейшае».

комплекснае рашэнне мастацкага асяроддзя Наваполацка і комплекснае рашэнне рэканструкцыі горада Дзясны.

«Калі дзеці падраслі, я ім казаў ні ў якім разе не ісці ў мастацтва, а выбіраць іншую прафесію. Тое, што я стаў мастаком, — вялікая перамога. Дзякуй богу, што я магу гэтым зарабляць грошы, утрымліваць вялікую сям'ю. Але, глядзячы на мяне, у якую яшчэ сферу маглі пайсці мае дзеці? Я адпрацаваў два гады пасля інстытута, таму што так было патрэбна па законе. І больш не хадзіў на працу. Я сам кіраваў сваім часам, мог спаць колькі заўгодна, у мяне ніколі не было кіраўнікоў — я працаваў сам на сябе. Дык кім яшчэ маглі стаць мае дзеці, калі не мастакамі», — расказвае Уладзімір Шапо.

І хоць мастак не хацеў, каб дзеці звязалі сваё жыццё з мастацтвам,

як бацька ён імі ганарыцца і паважае як калега. Майстар сцвярджае, што дынастычная пераемнасць, прычым не толькі ў мастацтве — адзін з фактараў актывізацыі культурнага жыцця ў краіне. Нельга разбураць радавыя, сямейныя каштоўнасці, раздзяляць бацькоў і дзяцей. «Я заўсёды быў нармальны эгаіст. Любіў сваю сям'ю, сваю радзіму — Прыдзвінне. Гэта аснова Беларусі», — падкрэслівае Уладзімір Шапо. І карціны ў яго тыповыя для «нармальнага эгаіста»: многія з іх прысвечаны роднаму Полацку, жонцы, сябрам, любіму сабаку. Палотны адлюстроўваюць творцу, такія ж яркія, гучныя і неардынарныя, як і ён сам. Роднаму Полацку прысвечаны нават цэлы цыкл карцін. Напрыклад, карціна «Полацк», масток, які ідзе ад Сафіі, на ім мастак са сваёй жонкай і любімай такса Бішка. Кожны, хто наведваў горад над Дзвіной, бачыў гэтую карціну. Але толькі не так, як сам Уладзімір Шапо.

ІДЗЕ ВАЙНА ЗА ЧАЛАВЕЧУЮ ДУШУ

«Я працягваю нацыянальны традыцый нашлага народа. Я дакладна ве-

даю, што пасля агульнага захаплення грашамі і сексам прыйдзе Ісус Хрыстос і пакажа, што жыццё нашмат складанейшае. Сёння самая вялікая праблема — духоўнасць людзей, тут ідзе самая вялікая бітва. І я сваіх дзяцей накіраваў туды, дзе ідзе самая вялікая бітва — ваіна за чалавечую душу. Дастаеўскі казаў: «Бог змагаецца з д'яблам, а поле бітвы — душа чалавечая», — адзначае майстар.

Акрамя роднай зямлі, шмат увагі Уладзімір Шапо ўдзяляе біблейскай тэматыцы. Цыкл «Мастакі і прарокі» аб'ядноўвае мастацтва і рэлігію, паказвае пачуцці, якія выклікаюць і абуджаюць гэтыя сферы, прымушае задумацца аб тым, што сапраўды важна. Найлепшымі работамі ў гэтым цыкле мастак называе «Распяцце» і «Хрыстос перад Пілатам». Духоўны, рэлігійны пачатак часта ўсплывае ў размове з мастаком. Хаця ён сам адзначае, што не лічыць сябе вельмі набожным чалавекам. Але ў Бога верыць і нават у камуністычныя часы хрысціў сваіх дзяцей.

«Мастацтва апраўдвае чалавек перад Богам. А што людзі сёння робяць?! Калі б не Бах, не Мікеланджэла, калі б не Рублёў ці Чайкоўскі, невядома, што б з намі было. Жанчыны нараджаюць вельмі прыгожых, добрых дзяцей. Адзін з іх можа стаць новым Рублёвым, а ўсе астатнія будуць рабіць гадасці», — разважае творца.

Уладзімір Шапо сцвярджае, што мастак — гэта больш, чым проста чалавек, які малюе. Ён, у першую чаргу, аналізуе. Таму творцу так не падабаецца журналісцкае пытанне накшталт «калі да вас прыходзіць муза?» Яна не прыходзіць па запрашэнні, каб намалюваць карціну. Мастацтва для Уладзіміра Шапо — стан душы, лад жыцця: «Мастак — гэта той, хто думае за ўсіх. Я аналізую ўсё, што адбываецца, і ў павінен гэты аналіз паказаць. Гасподзь ужо зрабіў светанак, заход сонца, бярозкі, рэкі. Гасподзь кажа, што чалавеку трэба ісці далей і ўсю дарогу думаць. Я вельмі люблю свае родныя бярозкі, гэта мае ўспаміны. Бярозкі я малюю, калі раблю эцюды, каб захаваць свае ўспаміны. А сапраўднае мастацтва работа прадугледжвае работу мозгу. Я аналізую, хто мы, адкуль прыйшлі і куды ідзем. Мастак — аналітык, ён сумленне народа. Нацюрморты і жанчын мы таксама малюем, але ў аснове заўсёды ляжыць пытанне «што гэта і навошта?» Кожны мастак павінен аналізаваць, што адбываецца з народам, краінай, з ім самім і што будзе далей. Мы валодаем гэтымі ведамі. Таму творамі мастацтва адны захапляюцца, а іншыя знішчаюць».

Валерыя СЦЯЦКО.
Фота Аліны МАЗАВЕЦ.

ПУХНАТЫЯ, ДУХМЯНЫЯ, ЭКАЛАГІЧНЫЯ

(Заканчанне.
Пачатак на 1-й стар.)

Акцыя «Захавай сімвал свята» праводзіцца па ініцыятыве Міністэрства адукацыі і навукі Рэспублікі Беларусь. Арганізатарамі выступілі Міністэрства адукацыі і навукі Рэспублікі Беларусь і Міністэрства адукацыі і навукі Рэспублікі Беларусь.

— І калі напачатку мода на экалагічнасць была характэрная ў асноўным для вялікіх гарадоў, то сёння людзі паўсюдна ўсё часцей выбіраюць ялінку не ў зрэзцы, а ў жывым выглядзе — дрэўцу, якому можна захаваць жыццё.

Навагодняе дрэўца ў кадцы можна гадаваць да вясны і высаджваць у адкрыты грунт падчас акцыі «Тыдзень лесу». І такім чынам унесці свой уклад у азелененне краіны. Зрабіць гэта вы можаце на дачы або асабістым падворку, а таксама зваручаюцца ў любое лясніцтва — вам пакажуць, дзе ялінкі будзе ўтульней за пункту гледжання саставу глебы і мікраклімату.

Навагодняя ялінка ў вазоне (а дакладней у кадцы) сёння ўжо перастала быць экзотыкай. Дзе вырошчваюць дрэўцы для рэалізацыі менавіта ў кадках? Напрыклад, у Смалевіцкім лясгасе. Сёлетня, распавядае начальнік гадавальніцкага лясгаса Алена СЫЦЬКО, на 22 снежня было прададзена 47 елак у кадках, хоць гандаль навагоднімі дрэвамі пачаўся толькі 20-га. Для параўнання: летась такіх ялінкаў з каранёвай сістэмай было прададзена 36 за ўвесь сезон.

У кадках дрэўца абодвае часткі пакупнік даражэй за ялінку ў зрэзцы. Затое жывая елка ў гаршку або скрыні — гэта карыснае і прыемнае «ў адным флаконе». Ігліца вылучае араматычныя летучыя рэчывы, якія дэзінфікуюць паветра. Гэтыя рэчывы забіваюць мікробы і ўмацоўваюць яе дыхальную, так і нервовую сістэму. Акрамя таго, з аднаго боку, не трэба высаджваць жывое дрэўца, з іншага — падманваць сябе, што штучная елка зольна ствараць навагоднюю атмасферу не горш за сапраўдную лясную прыгажуню, з яе калючымі хваінкамі і пахам ігліцы.

Купіць ялінку ў кадцы можна і на ёлачных кірмашах у населеных пунктах, і непасрэдна ў лясгасе — тут набыць абдызецка танней, таму сюды едуць многія. Узнікаюць некаторыя складанасці з транспарціроўкай: каранёвая сістэма елкі

досыць вялікая, і кадка атрымліваецца цяжкай. Іншая справа — калі вы на асабістым транспарце.

ЗІМОЙ І ЛЕТАМ — АДНЫМ...

Выбраць ялінку ў скрыні — задача няпростая, бо на працягу месяца-паўтара пасля гібелі іглічнае расліна «кансервувецца» ў сваім «жывым» абліччы. Акрамя таго, бываюць выпадкі, калі людзі набываюць у прыватніка дрэва ў кадцы, а аказваецца, што гэта зрэзаная елка без усялякіх каранёў, якую проста ўваткнулі ў гаршчок.

Таму купляць жывую елку лепш у правераных прадаўцоў — напрыклад, у гадавальніцкіх лясніцтвах. Зразумець, наколькі здаровы хвойнік, можна па наступных прыкметах: галіны не павінны ламацца, ігліца — абсыпацца пры дакрананні рук. Спецыялісты праінструктуюць вас, як расліну дглядаць. Цяпер, калі на вуліцы ўстойлівы мінус, ялінцы трэба даць час акліматызавацца. Важна правільна «пасяліць» яе — у самае прахалоднае месца. У чалавечым жыцці хвойнікам гора, душна і занадта суха. Лепш за ўсё елка будзе адчуваць сябе на зашклёным балконе. Вельмі важна падтрымліваць належную вільготнасць: апырскаць хатнюю ялінку з пульверызатара, у дастатковай колькасці паліваць. Занесці ў дом яе варта толькі на пару навагодніх дзён і не ставіць поблізу батарэй. А то, вырашыўшы, што прыйшла вясна, ялінка кранецца ў рост, і карані аслабнуць у цесным чыгуне.

Пасля таго, як святы пройдучы, елку лепш за ўсё вярнуць на балкон ці пасяліць на халоднай верандзе. Наогул, ялінкі не прызначаны для жыцця пад адным дахам з чалавекам, так што з прыходам вясны іх трэба як мага хутчэй перасадзіць у адкрыты грунт — з кам'яным зямлі, асцярожна перавальваючы, каб не пашкодзіць каранёвую сістэму.

Навагодняя елка вырошчываецца гадоў 5-6, распавядае галоўны ляснічкі Смалевіцкага лясгаса Аляксандр ГРЫШЧЭНЯ. А пачынаецца ўсё з шышак — якраз гэтымі днямі ідзе іх збор. Шышкі паступаюць на перапрацоўку ў насенняводчы цэнтр, дзе з іх атрымліваюць насенне, з якога і вырошчваюць саджанцы — і для аднаўлення лясцоў, і для навагодніх мэт. Увесну насенне высеюць у адкрыты грунт, а ў кастрычніку—лістападзе самай прыгожыя і пухнатыя ялінкі перасадзяць у кадкі. Для навагодніх ёлак пад высечку ствараюцца плантацыі на землях, якія выйшлі з сельгаскарыстання. Праводзіцца спецыяльная падрыхтоўка глебы, а на месца высечаных пад Новы год ялінка падсаджаюцца новыя.

Для навагодняга гандлю вырошчваюцца елка еўрапейская (гэта звычайна нам зялёная ялінка) і елка калючая (у народзе яе называюць «блакітная елка» — у зрэзцы яна стаіць даўжэй і менш абсыпаецца).

Сёлетня пасялі таксама насенне піхты Нордмана. Яна будзе выкарыстоўвацца для навагодніх мэт праз 3-4 гады, — расказаў галоўны ляснічкі Смалевіцкага лясгаса. Пакуль што піхты-аднагодкі растуць у цяплячах, лясней і пераселяюць у адкрыты грунт.

У АБОРОНУ ЕЛАК: РЭЙДЫ І ФОТАПАСТКІ

Яшчэ адзін клопат ляснікоў напярэдні зімовых свят — не дапусціць самавольнай высечкі елак. З 17 снежня дзяржаўная лясная ахова перайшла на ўзмоцнены варыянт нясення службы.

З мэтай захаваўня прыродаахоўнага заканадаўства ў навагодні перыяд мы арганізоўваем рэйдавыя мерапрыемствы і ладзім пасты на аўтадарогах для кантролю за перавозкай елак, — распавядае начальнік пажарна-хімічнага станцыі Смалевіцкага лясгаса Дзмітрый ГРЫЦКЕВІЧ. — Правярваем машыны. І калі людзі вязуць елкі, удакладняем наяўнасць дазвольных дакументаў. У выпадку іх адсутнасці прыцягваем да адміністрацыйнай адказнасці. Пры сабе, перавозячы елку, варта мець талон на набыццё навагодняе дрэва або раздрукаваны чэк, на некалькі елак — накладную. Рэйды праводзяцца сумесна з Дзяржаўтаінспекцыяй і з іншымі прыродаахоўнымі органамі.

Больш за ўсё, адзначае Дзмітрый Грыцкевіч, пакутуюць лясцы ў ваколіцах вялікіх гарадоў.

Але апошнім часам, дзякуючы такім рэйдам, інфармацыі ў ЦМІ, актывізмам мерапрыемстваў значна знізілася колькасць выпадкаў незаконнай вырубкі елак. Людзі разумеюць, што танней і прасцей дрэва купіць, чым секчы незаконна.

Куды не паспеюць прыродаахоўнікі, там парушэнні зафіксуюць фо-

Начальнік гадавальніцкага лясгаса Алена СЫЦЬКО: «Навагодняе дрэўца ў кадцы можна гадаваць да вясны і высаджваць у адкрыты грунт падчас акцыі «Тыдзень лесу».

тапасткі. Сёння на краіне іх устаноўлена ў лясх каля паўтары тысячы, распавядае начальнік аддзела аховы і абароны лесу, палявання і паліўнічага турызму Мінскага дзяржаўна-навуковага лясгасадарчай установы Дзмітрый ПІНЧУК.

Мы выкарыстоўваем фотапасткі з 2015 года. За шэсць гадоў іх колькасць павялічылася ў 10 разоў, — адзначае спецыяліст. Фотапасткі ўстанаўліваюцца для арганізацыі відэаназірання ў лясным фондзе, і перыядычна іх дыслакуюць мяняюць. Зараз фотапасткі знаходзяцца ў месцах канцэнтрацыі іглічных маладжакоў, а таксама вакол населеных пунктаў, садовых таварыстваў і ўздоўж аўтадарог. Камеры імгненна перадаюць здымкі прыродаахоўнікам, і гэта дазваляе дзяржаўнай лясной ахова апэратыўна рэагаваць і неадкладна прымаць меры.

Самавольныя высечкі навагодніх дрэў з кожным годам падаюць, — расказаў Дзмітрый Пінчук. — З аднаго боку, цэны на ёлкі даволі дэмакратычныя, з іншага — проста несупастаўна са штрафамі за незаконную высечку.

Памер штрафаў вар'іруецца ў залежнасці ад катэгорыі лясцоў, дзе была ссечана ялінка. Для фізічных асоб штраф складае да 30 базавых велічынь. Плюс прыдзецца аплаціць шкоду, прычыненую навакольнаму асяроддзю, у памеры адной базавай, а звыш таго — яшчэ і кошт елкі па прэйскуранце: ссечанае дрэўца застаецца парушальніку, але ў выніку атрымаецца сапраўды залатым. Так што значна прасцей адправіцца на найбліжэйшы ёлачны базар.

І АБ ЦЭНАХ

Адправімся і мы. Ёлачны базар, дзе прадстаўлена прадукцыя Рэспубліканскага ляснога селекцыйна-насенняводчага цэнтру, знаходзіцца ў Мінску на Каменнай Горцы. Пакупніку тут прапануюць елку еўрапейскую і елку калючую, піхту Нордмана і сасну звычайную. Усё гэта як у зрэзцы, так і ў кадках. Цэны на елкі хвой ў зрэзцы пачынаюцца ад 15 рублёў і заканчваюцца на 98, у кадках навагоднія дрэвы тут таксама прапануюць у шырокім коштавым дыяпазоне — ад 22 да 98 рублёў.

Сёлетня памер самых запрабаваных ёлак «падрос», — распавядае дырэктар Рэспубліканскага ляснога селекцыйна-насенняводчага цэнтру Уладзіслаў ЦЕЦЯРОНАК. — Калі летась попытам карысталіся ялінкі вышынёй метр-паўтара, то сёння просяць ад двух метраў і вышэй.

У дзень, адзначае суразмоўца, у сярэднім прадаецца 200—300 ялінка. І чым бліжэй да 31 снежня, тым попыт вышэйшы.

Ну, а калі ўсё ж вельмі хочацца менавіта сесекчы ялінку ў лесе — як у навагодняй песеньцы? І нават не з эканоміі (якой, вядома, пры самавольнай высечцы не атрымаецца), а проста каб у поўнай меры адчуць атмасферу свята. Няўжо нельга? Аказваецца, можна. Дастаткова звярнуцца ў найбліжэйшае да вашага населенага пункта лясніцтва, і вам пакажуць, дзе можна выбраць і самастойна сесекчы навагодняе дрэўца. Каштуе такая паслуга літаральна некалькі рублёў.

Аляксандра АНЦЭЛІВІЧ, фота аўтара.

Навагодні настрой

Наш карэспандэнт у Прыдзвінскім краі адправіўся на пошукі перадсвяточнай атмасферы

Напярэдадні Новага года жыхары Віцебска атрымалі падарунак, які чакалі некалькі дзясяткаў гадоў, — запуск кола агляда каля галоўнай плошчы абласнога цэнтру. Калісьці гэты атра-

кцыён знаходзіўся ў парку Савецкай арміі на ўскраіне Віцебска, але ў 90-я быў разабраны. Тады ж дэманціравалі і невялікае дзіцячае кола ў парку Фрунзэ, недалёка ад плошчы Леніна.

КРУЦІЦА-КРУЦІЦА

Новая забава знаходзіцца ў парку Пераможцаў. Мантаж апыццяўлялі з канца лета. Трыціціметровая канструкцыя з дваццаці зачытымі кабінкамі (у кожнай па чатыры пасажыры) прыкладна за сем хвілін робіць абарот.

У прэзентацыі бралі ўдзел кіраўнікі мясцовай улады. Вясёла атрымалася мерапрыемства з багатай забаўляльнай праграмай і фаяр-шоу. Кола ўпрыгожвае каля 540 святлодыёдных лампачак. Ёсць магчымасць змяшчаць на ім ілюмінацыйныя тэксты: віншаванні, прызнанні ў каханні, аб'явы...

Атракцыён будзе працаваць кожны дзень пры спрыяльных умовах надвор'я. Табу на катанне, напрыклад, калі тэмпература паветра мінус 10 градусаў і ніжэйшая, пры моцным ветры і дажджы. Кошт задавальняльна — 6 рублёў, малым — бясплатна.

ТЭХНАЁЛКА

Сёлетня колькасць намінацый у віцебскім конкурсе на найлепшае навагодняе ўпрыгожанне будынкаў, двараў, скверу і парку павялічылася да 13. Актыўнасці хапае і ў гараджан. Усе ахвотныя могуць узяць удзел у акцыі па стварэнні навагодняй казкі. Пераможцам уручаць памятную дыпломы і каштоўныя прызы.

Ёлкам і іншым навагоднім героям і аксесуарам прысвечана шмат падзей і мерапрыемстваў. Напрыклад, выстава-кірмаш навагодніх цацак і сувеніраў «Прыгажуня ёлка» можна ўбачыць у Віцебскім абласным метадычным цэнтры народнай творчасці. А ў Віцебскім абласным палацы дзяцей і моладзі прапанавалі зрабіць ёлку з розных матэрыялаў. У гэтай установе праішоў абласны этап рэспубліканскага конкурсу «ТэхнаЁлка». Юныя чараўнікі навучылі навагоднія дровы танцаваць, спяваць, мяняць колер. Усёго на конкурс было прадстаўлена больш за дзвесце экспанатаў пераможцаў і прызёраў раённых этапаў.

А СУСЕД КУПЛЯЕ... ТЫГРА

ЖЫВУЮ ЦІ ШТУЧНУЮ?

З сярэдзіны снежня працяюць ялінкавыя базары. Дарчы, прыкладна трэць плошчы Віцебскага лясгаса — хвойныя дрэвы, з кожным годам тут усё больш вырошчваюць ялінкаў да свята ў кадках. Аптымальна і для пакупнікоў, і для прыроды: калі стварыць патрэбныя ўмовы, дрэва можна будзе потым высаджваць у грунт. Каб павялічыць шанцы на поспех, нельга ставіць яго блізка ад батарэй ацяплення, абагравальных прыбораў. Штодня трэба добра паліваць зямлю і шчодро апырскаваць хвою.

Толькі ў Віцебску сёлетня працуе каля пятнаццаці базараў па рэалізацыі ялінкаў. Яны на рынках, каля буйных гандлёвых цэнтраў, прадпрыемстваў, у спальных раёнах, каля устаноў сацыяльнага прызначэння.

Найбольш папулярныя — вышынёй да 1,5 метра. Лясніцтва рэалізоўвае дрэўцы вышынёй да метра за 11,5 рубля, да двух — 14,5 рубля, да трох — 21 рубель.

Самая танная — метравая — штучная ялінка са Смаленскага рынку ўпрыгожыць ваш дом за 40 рублёў. За трохметровую просяць 550. Дарчы, беларусы навучыліся выбіраць іх не горш за замежнік, пры гэтым у паўтара раза танней.

Дарчы, штраф за незаконную высечку дрэў — да 870 рублёў. Фіксуюць парушэнні пры дапамозе фота і відэаапаратуры.

САВЕЦКАЕ Ў МОДЗЕ

Вельмі багаты выбар ёлачных цацак. З кожным годам набіраюць папулярнасць цацкі савецкай вытворчасці.

На «блышчынных радах» расказалі і пра рост цікавас-

ці да старых фігурак Дзеда Мароза і Снягуркі, а яшчэ... да «бабулінага» посуду. У прыватнасці, вельмі хутка прадаецца фарфоравы набор: графін-шучак і чаркі ў тыяжыдзю маленькіх рыбак. Такія былі ў многіх савецкіх сем'ях.

Неяк калі пад'езда сустраў суседа, які жыве паверхам вышэй. Ён вельмі радасна паведміў, што купляе... тыгра! Пару гадоў таму, калі ён рабіў рамонт, на майё кукні са сцяны ўпаў гадзіннік... Таму я адразу ўявіў некаторыя наступствы новай пакупкі. Калі сусед убачыў рэакцыю на майм твары, укладніў, што афармляе дакументы на пакупку аўто «Opel Tigra». Потым будзе год Труса, падказвае кітайскі календар, за ім — год Дракона, а потым — год Змяі... Не, лепш, хай падае гадзіннік.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении 10 января 2022 года
повторных торгов с условиями
по продаже имущества,
принадлежащего ОАО «ДСТ № 5»

Сведения о предмете торгов (продаваемом имуществе)	
Нефтепродукт – обводненное (с примесями) сырье для производства нефтяных вязких дорожных битумов в количестве 1 100 тонн (ориентировочно), содержащийся в битумохранилище, расположенном по адресу: Минская область, Вилейский район, г. Вилейка, ул. Волкова, 43	
Начальная цена: 68 200,00 бел. руб. без учета НДС	
Сумма задатка: 6 800,00 бел. руб.	

* Покупатель обязуется своими силами, средствами и за свой счет произвести вскрытие битумохранилища, выемку содержимого (продаваемого имущества) и вывоз с территории производственной базы. Окончательное количество продаваемого имущества определяется по мере выборки нефтепродукта с учетом его контрольного взвешивания.

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновича, 4-253.
Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10.

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов);
- заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов);
- копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей);
- копию устава (для юридических лиц);
- копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет № BY15 BLBB 30120190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBVY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583.

Торги проводятся в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежного документа о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Торги проводятся 10 января 2022 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 28.12.2021 по 06.01.2022 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. По вопросу осмотра объекта следует обращаться по телефону (017) 388-43-21.

Телефоны для справок: (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 388-43-21, (029) 179-23-02 (ОАО «ДСТ № 5»).

Центр Промышленной Оценки
• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46, www.ipmtorgi.by
Продавец	ОАО «Строймаш», ул. Рыбалко, д. 26, 220033, г. Минск

Лот, №	Предмет аукциона	Начальная цена, с НДС 20 %	Минимальная цена, с НДС 20 %
1	Имущество, реализуемое одним лотом, по адресу: г. Минск, ул. Рыбалко, д. 17/6, в количестве 11 объектов	33 335,28 бел. руб.	25 927,44 бел. руб.
2	Имущество, реализуемое одним лотом, по адресу: г. Минск, ул. Рыбалко, д. 17/4, в количестве 2 объектов	8 866,80 бел. руб.	6 896,40 бел. руб.

Дата и время начала и окончания торгов: 12.01.2022 в 09.00 по 12.01.2022 в 16.00.

Торги проводятся на 3 минуты с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 3 минуты до окончания торгов. Дата и время окончания приема заявок: 10.01.2022 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Размер шага составляет 5% от начальной цены лота (по всем лотам).

Задаток 10% от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY60BLBB 30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X, получатель платежа: ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191021390

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Победитель торгов (потенциент на покупку) обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов

Электронные торги проводятся в порядке, установленном регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель аукциона (потенциент на покупку) обязан возместить затраты на проведение торгов и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 7% от цены продажи лотов в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона

Контактные данные: +375 (17) 373-21-33; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by.

ОАО «Нафтан»
РЕАЛИЗУЕТ НА КОНКУРСНОЙ ОСНОВЕ
(с повышением начальной цены)
бывшее в употреблении
неиспользуемое имущество:

№ п/п	Наименование объектов основных средств	Инь. №	Ед. изм.	Кол-во	Цена с НДС, руб. коп.
1	Система кондиционирования воздуха	06274141	шт.	1	1 008,00
2	Мебель кухонная	15210788	шт.	1	1 519,20
3	Стол рабочий	15210789	шт.	1	199,20
4	Стол для заседаний	15210792	шт.	1	508,80
5	Тумба-подставка под ксерокс	15210794	шт.	1	198,00
6	Тумба для документов	15210797	шт.	1	168,00
7	Шкаф встроенный	15210798	шт.	1	577,20

Состояние удовлетворительное.

Предложения принимаются по адресу: 211441, г. Новополоцк-1, ОАО «Нафтан», заводоуправление, каб. 101, до 9.30 по местному времени 27 января 2022 года с пометкой на конверте «Реализация неликвидов, 27.01.2022» либо в электронной форме на e-mail: tender.box@nafnan.by с вышеуказанной пометкой.

Извещение на проведение конкурса размещено на сайте www.nafnan.by.
Контактные телефоны: 8 (0214) 59-89-26, 8 (0214) 59-88-42.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 430/С-61031 (назначение – здание специализированное жилищного назначения, наименование – здание конюшни), общей площадью 235,8 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Петровицкий с/с, 17, здание конюшни, юго-восточное д. Пудино.

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 42438520001000492, площадью 0,2125 га (назначение – земельный участок для строительства и обслуживания здания конюшни), расположенном по адресу: Гродненская обл., Петровицкий с/с, 17. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав и использования: земли, находящиеся в водоохраных зонах рек и водоемов, код – 2.4, площадью 0,2125 га

Начальная цена продажи лота – 11 363,47 руб. (одиннадцать тысяч триста шестьдесят три рубля сорок семь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 1 136 руб. (одна тысяча сто тридцать шесть рублей)

Продавец – ОАО «Лидажлеобпродукт», 231300, г. Лида, ул. Булата, 1, 8-0154-65-25-01, факс 8-0154-65-25-60

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия аукциона – без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225 001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 19 января 2022 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона http://grino.by/auction.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 26.10.2021 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений – 17 января 2022 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки». Дополнительная информация http://grino.by

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 450/С-24117 (назначение – здание специализированное для производства продуктов питания, включая напитки, и табака, наименование – кафельно-засолочный цех), общей площадью 1002,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Слоним, ул. Минский Тракт, 32К.

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 42545010001009305 (целевое назначение – земельный участок для строительства и обслуживания кафельно-засолочного цеха), площадью 0,3377 га по адресу: г. Слоним, ул. Минский Тракт, 32К. Начальная цена продажи лота – 28 560 руб. (двадцать восемь тысяч пятьсот шестьдесят рублей) с учетом НДС. Сумма задатка – 2 856 руб. (две тысячи восемьсот пятьдесят шесть рублей)

Условия проведения аукциона – аукцион без условий

Продавец – Слонимский филиал Гроднооблпотребкооператива, 231800, г. Слоним, ул. Маяковского, 6, тел. 8-01562-663-38

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225 5001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 24 января 2022 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона https://grino.by/auction.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 09.02.2021 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 20 января 2022 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» https://grino.by/auction

ДОПОЛНЕНИЯ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ

по объекту «Многokвартирный жилой дом с помещениями общественного назначения и подземным гаражом-стоянкой по ул. Гастелло», опубликованную в газете «Звязда» от 05.08.2021 № 148 (29517) с дополнением от 10.08.2021 № 151 (29520), от 02.10.2021 № 190 (29559), от 27.10.2021 № 207 (29576), от 13.11.2021 № 220 (29589), от 10.12.2021 г. № 239 (29608)

Общество с ограниченной ответственностью «СИ-трейдинг» информирует о привлечении денежных средств граждан, включая индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, для долевого строительства жилых помещений в жилом доме по ул. Гастелло в городе Минске на коммерческой основе (без использования государственной поддержки и ограничения прибыли застройщика)

Информация о застройщике:
Общество с ограниченной ответственностью «СИ-трейдинг», зарегистрировано решением Минского областного исполнительного комитета от 30 апреля 2003 г. № 318 в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 690237128.
Место нахождения: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Копище, ул. Лопатина, д. 5, офис. пом. № 1, телефон/факс +375 (17) 392-20-45(46), +375 (29) 333-55-66.
Режим работы: понедельник-пятница: с 09.00 до 17.00, выходные дни – суббота, воскресенье, обед: 13.00–14.00;
работа не производится в государственные праздники и выходные дни.
Внеси в проектную декларацию, опубликованную в газете «Звязда» от 05.08.2021 № 148 (29517) следующие дополнения:
Сведения о количестве объектов долевого строительства (квартир), предлагаемых для заключения договоров, ценах на эти объекты долевого строительства и условиях их возможного изменения застройщиком в одностороннем порядке в жилом доме для граждан, не состоящих

на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и индивидуальных предпринимателей на коммерческой основе (без использования государственной поддержки и (или) ограничения прибыли застройщика) на дату опубликования проектной документации:
-1 (одна) четырехкомнатная квартира № 161 (проектный) общей площадью по проекту 93,7 кв. метра на 6-м этаже 4-й секции. Стоимость за 1 (один) кв. метр общей площади квартиры составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1550 долларам США при 100 % оплате цены договора. При поэтапной оплате в установленном договором период в соответствии с графиком платежа составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1650 долларам США.
-1 (одна) однокомнатная квартира № 40 (проектный) общей площадью по проекту 62,7 кв. метра на 1-м этаже 2-й секции. Стоимость за 1 (один) кв. метр общей площади квартиры составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1300 долларам США при 100 % оплате цены договора. При поэтапной оплате в установленном договором период в соответствии с графиком платежа составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1400 долларам США;

-1 (одна) однокомнатная квартира общей площадью по проекту 48,4 кв. метра 1-й секции. Стоимость за 1 (один) кв. метр общей площади квартиры составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1600 долларам США при 100 % оплате цены договора. При поэтапной оплате в установленном договором период в соответствии с графиком платежа составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1700 долларам США.
Подлежащая оплате сумма определяется в белорусских рублях по официальному курсу белорусского рубля к доллару США, установленному Национальным банком Республики Беларусь на день платежа, если иной курс или иная дата его определения не будет установлена соглашением сторон, путем подписания дополнительного соглашения к договору.
Оплата первоначального взноса осуществляется в течение 7 календарных дней со дня регистрации договора в местном исполнительном и распорядительном органе (если иной срок оплаты не будет установлен сторонами в договоре создания объекта долевого строительства), оставшаяся часть, в том числе при 100 % оплате цены договора, оплачивается в размере и сроки, установленные графиком платежей, являющимся приложением к договору создания объекта долевого строительства.

Применение и регистрация заявлений на заключение договора создания объекта долевого строительства осуществляются не ранее чем через 5 календарных дней после опубликования настоящей декларации в порядке очередности обращения по адресу: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Копище, ул. Лопатина, д. 5, офис. пом. № 1, ООО «СИ-трейдинг». Если желающий принять участие в долевом строительстве в течение 5 календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и заблаговременно письменно не сообщил об уважительных причинах своей неявки (с предоставлением соответствующих документов), его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу. В таком случае застройщик оставляет за собой право заключить договор на заявленное жилое помещение с другим претендентом.
Ознакомиться с информацией об объекте долевого строительства и о ходе работ по строительству можно в отделе по работе с клиентами ООО «СИ-трейдинг», расположенном по адресу: Минский район, д. Копище, ул. Лопатина, д. 5, офис. пом. № 1, телефон/факс +375(17) 392-20-45(46), +375 (29) 333 55 66 или на сайте sit.by, gastello.by.

Карысныя парады

Каб навагоднія святы не сталі шокам для страўніка

Лічаныя дні засталіся на Новага года, а пасля наядоўга чакаць і Каляд. Як адзначыць святы без шкоды для здароўя, калі на стала і ў халадзільніку столькі спакусы? Карыснымі парадамі, якія дапамогуць захаваць сябе ў працаздольным стане, падзяліўся загадчык аддзялення гігіены харчавання Мінскага абласнога цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Юрый ГУЗІК.

ЧАС ГАСТРЫТУ І ПАНКРЫЯТЫТУ

У чалавека павінен быць вельмі моцны страўнік, каб навагоднія празмернасці не «вылезлі праз бок». Калі ўспомніць, што звычайна гатуюць да свята, то можна пераканацца, якое гэта сур'ёзнае выпрабаванне для арганізма. Стоп літаральна застаўлены шматлікімі салатамі тыпу аліўе, запраўленых вялікай колькасцю маянэзу. Акрамя іх, у меню смажанае мяса, каўбаскі, бульбачка, рыба ў разнастайных яе выглядзе, марынады, вэнджаніна. Ужо не кажучы пра няжменныя дэсерты, у асноўным з тлустымі крэмамі. Страўнік адчувае сапраўдны шок, атрымліваючы гэта ўсё ў вельмі зварнай колькасці, ды яшчэ і ў змешаным выглядзе.

Пры гэтым многія з нас маюць харчовую залежнасць, бо ежа — наш самы «асноўны інстынкт», і за адзін прывесце за святочным сталом мы незаўважна для сябе можам з'есці 3-4 дзённыя рацыёны.

Пасля вялікіх свят у гастроэнтэролагаў і іншых урачоў надыходзіць гарачая пара. У першыя дні студзеня па медыцынскаму дапамогу часта звяртаюцца людзі з хранічнымі захворваннямі, якія абвастрыліся. Найперш гэта хваробы страўнікава-кішачнага тракта. Вінаватае перададанне. Так, на фоне багатага прыёму ежы і ужывання алкагольных напой павялічваецца верагоднасць развіцця гастрыту і панкреатыту. Таксама ў святы расце колькасць выпадкаў кішачнага інфіцыравання — стравы ўсю ноч знаходзяцца на святочным сталі пры пакаёвай тэмпературы, а пасля Новага года могуць доўга знаходзіцца ў халадзільніку і стаць крыніцамі атручэння, — кажа Юрый Гузік.

НЕ КУПЛЯЙЦЕ І НЕ ГАТУЙЦЕ НА ЗАПАС

Адна з галоўных памылак у тым, што, перадаючы з году ў год, мы не робім паправак у навагоднім меню і працягваем купляць і гатаваць на запас больш, чым можам з'есці. А выкінуць шкада. Таму выконвайце некалькі простых парад перад застоллем і падчас яго.

Напярэдадні свята

• Самае простае — гэта паступіць радыкальна, напрыклад, адмовіцца ад традыцыйных навагодніх страў. Пашукайце незвычайныя і складаныя рэцэпты, якія могуць абудзіць у вас гурмана.

• Засяродзецца не на колькасці, а на якасці прадуктаў, выбіраючы толькі самае вытанчанае і дарагое з таго, што можаце сабе дазволіць. Гэта натуральным чынам прыцішыць ваш застольны запал, не змяняючы задавальнення ад свята.

• Прыдумайце насычаную забавальную праграму, якая ўключае фізічную актыўнасць, несумяшчальную з застоллем. Удзельнічайце ва ўсіх актыўнасцях, гуляйце, размаўляйце, весяліцеся — думаць аб ежы проста не будзе часу.

• Ні ў якім разе нельга галадаць ці абмяжоўваць сябе ў ежы напярэдадні свята, інакш рызыка зрыву рэзка ўзрастае.

• Упрыгожвайце і сервіруюце стол і ўсе стравы, якія падаюцца. Нават талерка з нарэзанай садавінай і агароднінай можа быць вельмі прывабай, калі правільна яе аформіць.

Падчас хатняга застолля

• Не сядайце за святочны стол дома ці ў гасцяч на пусты страўнік,

бо галодны чалавек з'ядае значна больш, чым сыты. За гадзіну перад застоллем варта злёгка перакучыць — ёгурт, бутэрброд ці фрукты.

• За 30 хвілін да прыёму ежы выпіце шклянку вады.

• Пакладзіце на сваю талерку больш розных страў для дэгустацыі. Мозг любіць разнастайнасць, і вы хутчэй насыціцеся ад візуальна вялікага аб'ёму.

• За сталом ешце павольна і невялікімі порцыямі, так можна пала-

заманіць мяса. Акрамя таго, бялок утрымлівае рэчывы, якія паляпшаюць спальванне тлушчу і дапамагаюць нармалізаваць тлушчавы абмен, — раіць медык.

Чым дапамогуць АНАНАСЫ?

Нагрузка на арганізм абжарваецца яшчэ і самым цёмным у годзе перыядам з працягласцю светлавлага дня ўсяго 7—7,5 гадзіны. Абмен рэчываў у нас запавольва-

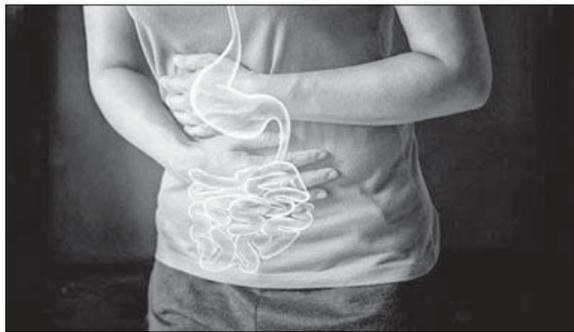
Вельмі важна падчас застолля не змешаць розныя алкагольныя напой, бо такія «ярышы» даюць моцную нагрузку на печань, што рэзка зніжае здольнасць арганізма перапрацоўваць алкаголь і прадукты яго распаду. Выбірайце больш лёгкі алкаголь — брут, сухія віны, ром і гарэлка лепш за віскі, каньяк і мацаванае віно.

Закуска пасля выпітага павінна, апроч мяса, утрымліваць дастатковую колькасць гародніны. Часнок, хрэн, цыбуля, гарчыца, перац, воцат запавольваюць працэс акіслення алкаголю. А запіваць чарку гарэлкай салодкай газіроўкай або джын-тонікам — правэраны спосаб зваліцца пад стол раней за час.

КАЛІ ВЕСЯЛОСЦЬ ВЫЙШЛА З-ПАД КАНТРОЛЮ...

Варта ўсведамляць, што няма ні аднаго медыцынскага прэпарату, які ўратаваў ад пахмелля. Не верце рэкламе розных «антыпахмельнай». Крыху палягчаюць ранішні стан і зніжаюць млоснасць моцны булён і квашаная капуста. Антыпахмельнымі напоямі нездарма лічаць кумыс, айран і тан, але язвеннікам нельга імі захапляцца. Піва і любая салодкая слабаалкагольная газіроўка пусцяць вас па другім коле, і на наступную раніцу вам зноў трэба будзе спазаць усе пакуты.

Некаторыя думаюць, што некалькі строгіх разгрузачных дзён адразу ж пасля багатых навагодніх застолляў дапамогуць прывесці сябе ў норму і скінуць лішнія кілаграмы. Але насамрэч гэта не так. Самы лепшы варыянт — вярнуцца да збалансаванага, здаровага харчавання, выключыўшы са штодзённага рацыёну лішнія, занадта каларыйныя і малакарысныя прадукты, але ні ў якім разе не садзіцца на строгуе дыету. Таксама, разам са складаннем правільнага меню, ніколі не варта забываць і аб дастатковай фізічнай актыўнасці.

савацца рознымі стравамі не на шкоду страўніку.

• Задачай тлустую ежу вялікай колькасцю гародніны і язненава, гэта паскорыць працэс ператраўлення.

• Па магчымасці аблягчайце стравы за кошт гародніны і нятлустых прадуктаў. Каўбасу можна заманіць на мяса, бульбу — на баклажаны або кабачкі, сыр узяць меншай тлустасці.

• Не запівайце ежу газаванымі напоямі. Сокі ў пакетах лепш заманіць на кампот, морс ці фрэш.

— На наступны дзень пасля святочнага застолля лепш перайсці на садавіну, малочныя прадукты, яйкі і крупы — ячмяны, грэчкі, аўсянка. Клятчатка круп, а таксама пекціны садавіны і гародніны (толькі не бульбы) звязваюць і выводзяць з кішэчніка мноства шкодных рэчываў і нават лішкі тлушчу. У яечным бялку ёсць усе неабходныя амінакіслоты, таму яйкі могуць на час

ещэ з прычыны павелічэння выпрацоўкі ў мозгу «гармону сну» мелатаніну. Штучнае асвятленне сітуацыю зусім не мяняе. Зніжана хуткасць абмену рэчываў памяншае здольнасць арганізма ператраўляць ежу і абсяскадзтва алкаголь.

Таму арганізму варта дапамагчы. Фермент, які аблягчае страваванне (брамелайн), утрымліваецца ў ананасах. У перыяд навагодніх свят іх можна ўжываць без асаблівых абмежаванняў. Стрававальныя ферменты прысутнічаюць таксама ў кісламалочных прадуктах — кефіры, сыроватцы, ражанцы, кумысе, айране і танае.

У прамежках паміж застоллямі налягайце на вінаградны сок і мёд. На ноч не лішні будзе прыём вітамінных прэпаратаў, якія змяшчаюць В1 і В6. Звярніце ўвагу, варта прымаць менавіта прэпараты з вітамінамі групы В, а не полівітаміны.

Ёсць пытанне!

СУСТРАКАЦЬ ДОМА ЦІ Ў РЭСТАРАНЕ?

Медыкі раіць устрымацца ад вялікіх кампаній і закрытых памяшканняў

Другі Новы год запар планета будзе сустракаць ва ўмовах пандэміі. Распаўсюджванне каранавіруса накладвае свой адбітак на святкаванне — ісці ў гасці да сваякоў, асабліва калі ў сям'і ёсць пажылыя людзі, па-ранейшаму непажадана. Гэтаж жа рызыкаўна арганізацыя застолля ў рэстаране ці кафэ — закрытае памяшканне і вялікая колькасць людзей таксама могуць скончыцца інфіцыраваннем.

Ва ўмовах пандэміі кожны чалавек нясе адказнасць за распаўсюджванне COVID-19. Аб гэтым напярэдадні навагодніх свят нагадвае і Сусветная арганізацыя аховы здароўя, заклікаючы правесці іх бяспечна, — кажа ўрач агульнай практыкі, загадчык аддзялення прафілактыкі 11-й гарадскай паліклінікі Мінска Святлана ЯНУШКА.

Вось некалькі парад на мерах засцярогі ад ковіду ў святочныя дні. Яны дапамогуць зменшыць рызыку інфіцыравання сябе, блізкіх, сяброў.

✓ Правядзіце навагоднія святы ў сямейным коле, па магчымасці, на свежым паветры — на дачы, за горадам.

✓ Устрымайцеся ад наведвання масавых мерапрыемстваў, асабліва тых, што праходзяць у зачыненых памяшканнях. Карпаратыўныя ў рэстаранах і кафэ ў гэтым плане — у групе рызыкі. Абмежаваныя прасторы банкетных залаў — спрыяльныя ўмовы для перадачы віруса ад чалавека да чалавека.

✓ Па-за памяшканнямі блізкія кантакты і масавыя зборы людзей таксама непажаданыя. Яны ўяўляюць патэнцыйную небяспеку для здароўя. Таму пазбягайце прагулак у людных месцах.

✓ Захоўвайце дыстанцыю 1,5-2 метры і не забывайце надзяваць маску ў грамадскім транспарце, гандлёвых цэнтрах і іншых месцах, дзе верагодная перадача інфекцыі.

✓ Максімальна абмяжуйце кантакты ў перыяд святочных дзён. Не захапляйцеся паходамі ў гасці і запрашэннем дадому сваякоў і сяброў.

✓ Устрымайцеся ад паездкаў за мяжу і ў навагоднія святы. А пры планаванні падарожжаў уважліва вывучайце змены эпідэмічнай сітуацыі і каранцінных мерапрыемстваў у месцах адпачынку.

— Паспрабуйце зірнуць на надыходзячыя святы як на цудоўную магчымасць пабыць

дома, з сям'ёй. Для таго каб адначасна цуд Новага года і Каляд, непатрэбныя далёкія краіны і дарагія падарункі. А каб убачыць і паразмаўляць з роднымі людзьмі, з якімі вас разлучыў ковід, ёсць інфармацыйныя тэхналогіі, — раіць доктар.

Тым часам у залежнасці ад узроўню заражэння і цяжкасці сітуацыі кожная з еўрапейскіх краін па-свойму рэагуе на пандэмію каранавіруса. Але большасць з іх вяртае раней адмененыя абмежаванні і нават робіць іх больш жорсткімі, пры гэтым дазваляючы некаторыя паслабленні ў перыяд Каляд і Новага года.

Германія, напрыклад, аб'явіла жорсткі локдаўн у спробе справіцца з рэзкім ростам захваральнасці. Гэтыя меры працягнуцца да 10 студзеня, але на Каляды ў гасці можна будзе паклікаць да чатырох блізкіх сваякоў.

Францыя замяніла другі нацыянальны локдаўн каменданцкай гадзінай з 20:00 да 06:00. У гэты час людзям забаронена пакідаць дамы без афіцыйнага дазволу. Затое ў дзённы час ім цяпер не трэба атрымліваць дазвол на выхад. Напярэдадні Каляд будзе зроблена выключэнне, але ў Новы год ка-

менданцкая гадзіна застаецца ў сіле. Бары і рэстараны будуць зачыненыя прынамсі да 20 студзеня.

Лондан і яго наваколлі трапілі ў найвышэйшую катэгорыю рызыкі з самымі цвёрдымі правіламі локдаўну. Пабы і рэстараны застаюцца зачыненымі, але можна купляць ежу на вынас. Усе забавальныя ўстановы пад дахам будучы зачыненыя.

У Бельгіі напярэдадні Новага года забаронена запуская феерверкі, аднак каменданцкая гадзіна будзе скасавана з паўночы да пятай гадзіны раніцы.

СААЗ раіць па магчымасці збірацца на вуліцы, а калі ўсё ж без застолля не абыйсціся, то лепш рабіць гэта ў масках і з захаваннем дыстанцыі.

— Вы можаце адчуваць сябе няёмка, калі носіце маску і трымаецеся далей ад сяброў і сваякоў, затое гэта гарантуе бяспеку і захавае здароўе блізкіх вам людзей, — гаворыцца ў заяве СААЗ. — Людзі з групы рызыкі або пажылыя сябры і сваякі могуць не знайсці ў сабе сіл папрасіць вас выконваць дыстанцыю, але паспрабуйце увайсці ў іх становішча і зрабіце гэта самі, без напаміну.

НОВАЯ СТРАТЕГИЯ ЛІЧБАВІЗАЦЫІ КРАІНЫ

Паважаныя калегі! Дарагія сябры!

Прывіце ічырыя вішаванні з надыходзячым Новым годам і Раством! 2021 год заняў важнае месца ў гісторыі Рэспубліканскага ўніверсальнага прадпрыемства «Нацыянальнага цэнтра абмену трафікам».

Сёння мы вывелі на рынак новыя паслугі, удасканалілі існуючыя сэрвісы і інфраструктуру, стварылі і ўкаранілі новую стратэгію лічбавізацыі краіны.

Наперадзе яшчэ шмат ідэй і кірункаў для развіцця, і мы ўпэўненыя, што ўсё атрымаецца дзякуючы прафесіяналізму і адказнаму надыходу да работы. Дзякуем партнёрам і калегам за плённае супрацоўніцтва і выказваем упэўненасць у сумесных поспехах.

Найбольш надыходзячага 2022 года жадаем вам моцнага здароўя і дабрабыту. Няхай новы год прывясце новыя дасягненні і бліскучыя перамогі!

Дырэктар дзяржаўнага прадпрыемства «НЧАТ» А. А. Цымбалаў.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Штучны інтэлект, воблачныя тэхналогіі, вялікія даныя, электронныя грошы, біяметрычная ідэнтыфікацыя — гэта тэндэнцыі сённяшняга дня, якія з кожным днём усё больш убудовваюцца ў звыклы ўклад жыцця кожнага чалавека. Згодна з прагнозамі спецыялістаў, да 2025 года 58 % насельніцтва свету будзе ахоплены сеткамі 5G, 85 % карпаратыўных дадаткаў будуць воблачныя, а 97 % буйных прадпрыемстваў перойдуць на штучны інтэлект.

Як перайсці на больш высокі ўзровень электроннага ўзаемадзеяння дзяржавы, бізнесу і грамадства, грунтуючыся на сучасным узроўні развіцця інфармацыйных тэхналогій і максімальна выкарыстоўваючы існуючыя магчымасці дзяржаўнай інфраструктуры аказання электронных паслуг?

Як павысіць эфектыўнасць дзяржаўнага кіравання і знізіць выдаткі сацыяльных камунікацый для кожнага члена грамадства дзякуючы высокім тэхналогіям?

Як зрабіць працэсы ўзаемадзеяння грамадзян, бізнесу, розных галін улады і чыноўнікаў гранічна празрыстымі, хуткімі і зручнымі, што дазволіць эканоміць адзін з самых каштоўных рэсурсаў чалавека — час?

Як дабіцца поспеху ў фарміраванні талерантнага асяроддзя для ажыццяўлення лічбавай трансфармацыі і пашырэння маштабаў ІТ-адукаванасці грамадства?

Адказы на гэтыя пытанні знаходзяць удзельнікі форуму #GBC.

Форумы #GBC (Дзяржава. Бізнес. Грамадзяне) — дыялогавая пляцоўка для абмеркавання развіцця і перспектыв лічбавой будучыні Беларусі, на якой адбываецца дэманстрацыя дасягненняў і праектаў у галіне электроннага ўрада, а таксама ажыццяўляецца пошук новых шляхоў лічбавізацыі розных сфер ўзаемадзеяння дзяржавы, грамадства і бізнесу.

Сярод асноўных тэм форуму #GBC:

- ахова інфармацыі, у тым ліку персанальных даных;

- развіццё інфраструктуры электроннага ўрада;

- увядзенне біяметрычных дакументаў, у тым ліку ID-картак;

- запуск канцэпцыі «Разумныя горады», у тым ліку на рэгіянальным узроўні;

- рэалізацыя праектаў дзяржаўных органаў і арганізацый у сферы інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій, а таксама перспектывіўных распрацовак ІТ-кампаній.

Форумы #GBC праводзяцца пры падтрымцы Аператыўна-аналітычнага цэнтра пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь. Арганізатарамі форуму #GBC з'яўляюцца Нацыянальны цэнтр абмену трафікам, Нацыянальны цэнтр электронных паслуг і Беларускі воблачны тэхналогіі.

За 2021 год форуму #GBC ахапілі ўсю Беларусь: 28–29 красавіка адбыліся Першы міжнародны форум у Мінску, а ў перыяд з верасня да снежня былі праведзены рэгіянальныя форуму ў Гомелі, Брэсце, Гродне, Віцебску і Магілёве. Па ініцыятыве і, улічваючы важкі ўклад у лічбавы развіццё горада і раёна, быў праведзены ў снежні форум і ў Бабруйску.

За гэты перыяд часу форуму #GBC сабралі вялікую колькасць удзельнікаў: больш за 2000 чалавек у афлайн- і анлайн-фармаце — кіраўнікоў дзяржаўных органаў, міжнародных арганізацый, прадстаўнікоў ІТ-кампаній, банкаў, бізнесу і навуцальных устаноў.

Для кожнага форуму #GBC (Дзяржава. Бізнес. Грамадзяне) была распрацавана сваё ўнікальнае праграма, якая закранула шэраг актуальных тэм.

2021 год адзначаны чарадой значных мерапрыемстваў. Падпісаны ўказ, у адпаведнасці з якім з 1 верасня ўведзены ў дзеянне біяметрычныя дакументы, для чаго створана адпаведная інфраструктура.

Акрамя таго, атрымалі далейшае развіццё сістэмы міжведамаснага інфармацыйнага ўзаемадзеяння, якія з'яўляюцца базавымі кампанентамі электроннага ўрада, што дазваляе забяспечыць празрыстасць, бяспеку і зручнасць камунікацый паміж грамадзянамі і дзяржавай. Варта ад-

значыць, што аб'ём дакументаў, якія перасылваюцца па СМДА, з кожным годам павялічваецца і ў 2021 годзе дасягнуў 93 %.

У цэнтры ўвагі форуму #GBC таксама пытанні аховы інфармацыі і персанальных даных. Бо разам з павышэннем якасці жыцця, зніжэннем сабекошту вырабленай прадукцыі, укараненне лічбавых рашэнняў нясе і пэўныя рызыкі. Прычым небяспека ўзнікае як для грамадства і дзяржавы ў цэлым, так і для кожнага чалавека паасобку.

У сувязі з гэтым, важна адзначыць, з 15 лістапада ўступіў у дзеянне закон аб ахове персанальных даных. Гэты закон з'яўляецца фундаментам у забеспячэнні абароны праваў і свабод фізічных асоб, звязаных з апрацоўкай іх персанальных даных, вызначае прыныпы і парадак работы з персанальнымі данымі, уніфікуе працэс апрацоўкі персанальных даных і дае гарантыі ад незаконнага распаўсюджвання, прадстаўлення і выкарыстання персанальных даных фізічных асоб як у прыватнасці, так і ў цэлым.

Сярод іншых тэм форуму #GBC абмяркоўваюцца пытанні развіцця сацыяльнай сферы. Напрыклад, папярэдняе ўкаранення і карыстаюцца папулярнасцю ў насельніцтва лічбавыя «ноу-хаў» у сферы аховы здароўя. Асабліва варта ўдзяліць увагу створанню цэнтральнай платформы, на базе якой будзе працаваць усе бальніцы і паліклінікі нашай краіны. Платформа будзе ўключаць у сябе і электронны рэцэпт, які ўжо працуе, і электронныя гісторыі хвароб, і амбулаторныя карткі. Кожны грамадзянін будзе мець магчымасць зарэгістравацца на платформе і праз доступ у сабытны кабінет атрымаць кансультацыю не толькі ўрача, але і сацыяльнага работніка.

Навінкай 2021 года стаў дадатак «Вандрую без COVID-19», які з'яўляецца абавязковым для ўезду ў Расію, Азербайджан, Армению, Беларусь, Казахстан, Кыргызстан, Малдову, Таджыкістан і Узбекістан. Цяпер колькасць карыстальнікаў дадатку ўжо перавысіла 1 мільён.

Лічбавізацыя сферы адукацыі — не менш важны працэс. У краіне для гэтага распрацаваны і рэалізуюцца шэраг праграмных дакументаў. Цяпер ідзе актыўная работа над стварэннем інфармацыйных платформаў для сістэмы адукацыі, уключаючы распрацоўку электронных вучэбных дапаможнікаў, дыстанцыйнае навучанне, анлайн-курсы, тэхналогіі вirtualнай і дадатковай рэальнасці, мабільнае навучанне, штучны інтэлект, гібкія патрабаванні да праграмы навучання, лічбавізацыю прафесійнай адукацыі і інш.

Сумесна з кампаніяй «Беларускія воблачныя тэхналогіі» тэстуецца праект па выкарыстанні тэхналогій дыстанцыйнага зніжэння паказанняў прыбораў уліку ў сістэме жыллёва-камунальнай гаспадаркі.

Транспартная кампанія адзначае эфектыўнасць электроннай дыспетчарскай і новай тэхналогіі прымянення ў грамадскім транспарце, у службе таксі, у хуткай дапамозе, прыватных лагістычных кампаніях. Шэраг высокатэхналагічных праектаў знаходзіцца ў стадыі рэалізацыі. Адзін з іх — па аўтаматычным кіраванні святлафорамі ў залежнасці ад шчыльнасці дарожнага трафіку.

Цікава адзначыць: пры абмеркаванні на форуме #GBC транспартнай сферы генеральны дырэктар кіруючай кампаніі холдынга «Белкамунмаш» заявіў аб тым, што яны актыўна асвойваюць выпуск электробусаў, якія запатрабаваны не толькі ў Беларусі, але і за яе межамі. Да канца 2021 года прадпрыемства плануе стварыць доследны ўзор электрычнага грузавога аўтамабіля, прызначанага для перавозкі грузаў унутры горада. У аўтамабілі будзе ўстаноўлена сістэма беспілотнага кіравання першага узроўню. Акрамя таго, актыўна абмяркоўваюцца пы-

танне наконт стварэння міжнародных электробусаў. У сваю чаргу, вытворчае аб'яднанне «Беларуснафта» прэзентавала на форуме рэалізацыю пілотных праектаў з устаноўкай суперхуткіх зарадных станцый магутнасцю 350 кВт.

На форумах #GBC шырока абмяркоўваліся пытанні і лічбавыя рашэнні ў харчовай і лёгкай прамысловасці краіны. Перспектывіўныя вектарамі развіцця ў гэтых галінах адзначаны электронны гандаль, рабатызацыя вытворчасці, камерцыйныя электронныя дакументабарот з краінамі Еўразійскага эканамічнага саюза.

Актуальнымі для абмеркавання на форумах #GBC таксама сталі кірункі развіцця сельскай гаспадаркі, якія разглядаліся ў цэнай узаемасувязі з інфармацыйнымі тэхналогіямі. Напрыклад, дакладнае земляробства. Варта адзначыць, што ў хуткім часе ў Мазырскай, Рагачоўскай, Светлагорскай раёнах будзе ўкараняць сучасныя тэхналогіі дакладнага земляробства з дапамогай тэхнікі прадпрыемства «Гомсельмаш». Галоўная задача заключаецца ў тым, каб пастаўшы тэхналагічныя рашэнні і вытворцы тэхнікі аб'ядналі намаганні для ўкаранення інавацый на кожнае прадпрыемства.

Актыўны ўдзел у рабоце форуму #GBC узалі прадстаўнікі прыватнага бізнесу, у прыватнасці, ІТ-сферы. Галоўная мэта такога ўзаемадзеяння — умацаванне дзяржаўна-прыватнага партнёрства.

Кампанія Huawei, у прыватнасці, на форуме #GBC прэзентавала рашэнне па стварэнні сістэмы Intelligent Twins («Інтэлектуальныя двойнікі»), якія выязе да інтэлектуальнай трансфармацыі гарадоў, прамысловасці і бізнесу.

Кампанія «Авектис», «Адкрытыя тэхналогіі», «ІнаТэх Салюшнс», «МультыТэк Інжынірынг», ZTE, прадстаўляючы свае рэалізаваныя кейсы на форумах #GBC, для садзейнічання лічбавай трансфармацыі выказалі гатоўнасць распрацоўваць і прадстаўляць перадавыя ІКТ-рашэнні, разгортваць ІКТ-інфраструктуру і платформы новага пакалення.

ДАВАЙЦЕ РАЗАМ БУДАВАЦЬ НОВУЮ СТРАТЭГІЮ ЛІЧБАВІЗАЦЫІ КРАІНЫ!

Чаму неабходна ўзяць удзел у будучых форумах #GBC (Дзяржава. Бізнес. Грамадзяне)?

Дзяржаўныя органы і арганізацыі

Вы пачуеце рэальны досвед лічбавай трансфармацыі «калег па цэху», зможаце абмяняцца досведам.

Пазнаёміцеся з рашэннямі і прдуктамі, якія дазваляць аптымізаваць Вашы бізнес-працэсы і вытворчасць.

Зможаце шырока прарэкламаваць свой брэнд, стацьці Партнёраў форуму.

Банкі

Удзел у форуме даць магчымасць прадставіць актуальную інфармацыю аб паслугах, праектах, праграмах Вашага банка, паслужыць крыніцай дадатковай рэкламы.

Вы зможаце прыцягнуць новых кліентаў.

ІТ-кампаніі і вытворцы абсталявання

Вы зможаце данесці тэхналагічную і эканамічную прывабнасць Вашай кампаніі да кіраўнікоў прадпрыемстваў і арганізацый — Вашых патэнцыйных заказчыкаў.

У Вас з'явіцца ўнікальная магчымасць пагутарыць і задаць пытанні першым асобам, а таксама асобам, якія прымаюць рашэнні, буйных прамысловых (і не толькі) прадпрыемстваў.

Калі станеце Партнёрам форуму, Вам адкрыюцца шырокія рэкламныя магчымасці, якія будзе садзейнічаць пошуку новых Партнёраў і кліентаў.

Малы і сярэдні бізнес, startup

У Вас з'явіцца магчымасць заявіць аб сваім бізнесе і яго паслугах і прдукцыі на шырокую аўдыторыю, выкарыстоўваючы рэкламныя магчымасці Партнёра форуму.

Вы даведаецеся самую свежую інфармацыю аб дасягненнях і навінках у галіне лічбавізацыі, якія зможаць выкарыстоўвацца для развіцця свайго бізнесу.

Калі Вы хочаце ўзяць удзел або стаць Партнёрам форуму #GBC (Дзяржава. Бізнес. Грамадзяне), звязьцеся з намі ў адпаведнасці з кантактамі ніжэй:

tel. +375 173284732 e-mail. gbcforum@ncof.by
 mob. +375 445521511 gbcforum.by
 gbcregions.by
 УНП 191435810

КАМУНАЛЬНЫЯ ЖАХІ

Чаму ў краінах Балты нарастаюць пратэсты?

Кошт ацяплення для жыхароў Вільнюса павялічыўся больш чым удвая. Жыхары стандартнай двухпакаёвай кватэры ў літоўскай сталіцы, напрыклад, заплацілі за ацяпленне ў лістападзе 84 еўра. Гэта на 214 працэнтаў больш, чым год таму. У іншых прыбалтыйскіх рэспубліках сітуацыя такая ж крытычная, паведаміў аналітычны партал RuBaltic. Жыхары актывіна выказваюць сваё незадавальненне дзеяннямі ўлад. У краінах Балты нарастаюць масавыя «камунальныя» пратэсты.

ЦЯПКА СЕЗОН

Прыбалтыка адмаўляецца ад доўгатэрміновых кантрактаў з «Газпрамам», але прывязваецца да еўрапейскіх рынкаў, дзе ваганні цэн на газ прыводзяць да баючых для эканомікі наступстваў. У выніку насельніцтва Літвы ўжо не здольна нармальна ацяпляць сваё жыллё ў асенне-зімовы перыяд, піша Baltnews.

Хаатычны пераход на аднаўляльныя крыніцы энергіі (АКЭ) не прынёс краінам ЕС нічога, акрамя страт. Нестабільная работа сонечных батарэй і ветраных генератараў прымусліла дзяржавы Еўрасоюза закуляць вугаль і газ, цэны на якія з пачатку восені дэманструюць гістарычныя рэкорды.

Відавочна, што гэты ацяпляльны сезон для Еўропы вельмі цяжкі. Нават у Германіі найбуйнейшыя энергетычныя канцэрн E.ON адмовіўся склацці дагаворы з канчатковымі спажыўцамі на пастаўкі газу з-за росту цэн, а электрастанцыя Вегккамен-А прыпыніла работу з-за недахопу вугалю.

У краінах з больш слабой эканамічнай сітуацыя засмучае не менш. Літва і Польшча пачалі актывна закуляць у Беларусь драўняныя пелеты, а Эстонія раскансервавала ўсе магутнасці электрастанцый у Нарве, хоць яшчэ нядаўна ўлады гэтай краіны заяўлялі, што да 2030-га поўнасю адмовяцца ад спалывання гаручых сланцаў.

«Сацыяльна-палітычны выбух, да якога вядзе энергетычны крызіс у краінах Балты, стане натуральнай рэакцыяй мясцовага насельніцтва на прывалную энергетычную палітыку кіраўніцтва Эстоніі, Латвіі і Літвы, — заўважыў RuBaltic. — Гэты энергетычны крызіс спароджаны тымі догмамі, якія прыбалтыйскія палітыкі год за годам адстойвалі ў энергетыцы. Сітуацыя на рынку прадэманстравала, што догмы не адэкватныя рэальнасці. І зараз за іх час адказваць».

Зрэшты, праблемы паўставалі яшчэ да энергетычнага крызісу. Паводле даных Eurostat, летась, калі попыт на электрычнасць і ацяпленне быў сур'ёзна паніжаны на фоне пандэміі і лакадаўнаў, у сярэднім каля 8 працэнтаў насельніцтва краін ЕС не магло ў дастатковай ступені абаграваць свае дамы. Прычым Літва знаходзіцца ў самым пачатку гэтай сумнага рэйтынгу.

Вынікі даследавання, праведзенага спецыялістамі Eurostat, сведчаць, што самая сур'ёзная праблема з цэглазасябязаннем назіраецца ў Балгарыі. Летась 27 працэнтаў жыхароў гэтай краіны прызналіся, што не маглі падтрымліваць дастатковую тэмпературу ў сваім жыллі. На другім месцы Літва з паказчыкам 23 працэнтаў. Замыкае тройку ў гэтым антырэйтінгу Кіпр (21%). Чацвёртае і пятае месцы займаюць Партугалія і Грэцыя (па 17%).

Характэрна, што ў гэтым спісе толькі Літва адносіцца да паўночных краін. Вядома, у Балгарыі клімат таксама кантынентальны, але ўсё ж зімы тут не настолькі халодныя, як у балтыйскай дзяржаве. Грэцыя, Кіпр і Партугалія ўвогуле маюць мяккі клімат, пры якім недастатковае ацяпленне жылля хоць і прыводзіць да шэрагу нязручнасцяў, але ўсё ж не пагражае жыццю.

У Літве сітуацыя кардынальна адрозніваецца. Калі жыхары не будуць у дастатковай меры ацяпляць

дамы, то рызыкуюць як мінімум зарабіць сур'ёзныя праблемы са здароўем. Але амаль чвэрць насельніцтва проста не ў стане падтрымліваць неабходны ўзровень тэмпературы ў жыллі. Прычына — занадта высокія тарыфы.

шы варыянт уключае заключэнне прамых дагавораў з пастаўшчыкамі. Напрыклад, доўгатэрміновыя кантракты з «Газпрамам», — распавёў Вадзім Валавой.

Але знешнеэнергетычная палітыка Літвы, сцвярджае эксперт, скіравана на дыверсіфікацыю і зніжэнне спажывання менавіта расійскага газу. Таму ўрад шукае іншыя шляхі, якія могуць прадудзіць шокавы рост цэн і зрабіць яго мякчэйшым. Адным з такіх рашэнняў з'яўляецца растэрміноўка на аплату ацяплення для літоўцаў. Вядома, гэта не вырашыць праблему, але дапаможа хоць крыху замаскіраваць яе і пазбегнуць «камунальных бунтаў».

Рост тарыфаў у балтыйскай краіне выкліканы агульнаеўрапейскім энергакрызісам. Палітыка дыверсіфікацыі, якая павінна была зрабіць Літву незалежнай ад расійскага газу, у выніку прывязала краіну да ваганняў на рынках Еўропы і стала прычынай энэргадэфіцыту. «Прыхіпнасць кіраўніцтва балтыйскай краіны кліматычнаму парадку дня, а таксама ўстойлівае жаданне адмаўляцца ад расійскага вуглевадарода дазваляе палітыкам Літвы даказваць сваю лаяльнасць Еўракамісіі з яе «зьялінай здзелкай» і нападкам на «Газпрам». Вось толькі распачавацца за ўсе гэтыя «гульні Грэты Тунберга» даводзіцца насельніцтву і бізнесу, прычым як буйному, так і малому», — адзначаў Baltnews.

ПРАБЛЕМЫ З РУХАВІКОМ

88-гадовае жыхарка Клаіпедскага раёна Ануце Барткавічэна сказала, што, убачыўшы рахунак, ледзь не страціла прытомнасць, паведаміў тэлеканал LNK. «Фільм жахаў, — заўважыла другая жыхарка. — Людзі жахуць, што сумы за год выраслі ўтрая, страшна падумаць, што будзе, калі пахаладае. Мы палічылі: калі зімой будзе мінус 20, атрымаецца на 500 еўра».

У суседняй Латвіі людзі проста з жахам чакаюць снежаньскіх

плацежак. Пастаўшчык прыроднага газу для насельніцтва Latvijas Gaze абвясціў аб павелічэнні тарыфаў для спажыўцоў на 54—93 працэнтаў — у залежнасці ад памераў спажывання. У Эстоніі газ для прыватных спажыўцоў зараз каштуе 0,66 еўра за кубаметр, а з новага года павялічыцца да 1,27 еўра — рост амаль удвая.

Улады балтыйскіх краін замест кардынальнага вырашэння праблемы шчодрэ дзяліліся лайфхакамі. Так, жыхарам Латвіі парайлі ўключаць электрапрыборы толькі ноччу, паколькі тады самыя нізкія тарыфы. Прэм'ер-міністр Эстоніі Кая Калас рэкамендавала людзям у мэтах эканоміі карыстацца пральнымі машынамі толькі ўначы, а таксама ўцяпляць свае дамы.

Эканамічны рост камунальных тарыфаў правакуе ў Літве, Латвіі і Эстоніі новыя эканамічныя крызісы. Прычына-выніковае сувязь тут вельмі простая. Літоўцы, латышы і эстонцы ўжо пераходзяць на рэжым жорсткай эканоміі, каб выцягнуць непаспешную ношу аплаты камунальных паслуг. Паводле сацыялагічных апытанняў, 40 працэнтаў жыхароў Літвы, 57 працэнтаў жыхароў Латвіі і 65 працэнтаў жыхароў Эстоніі дзеля аплаты жыровак гатовы зрэзаць усе свае астатнія выдаткі.

Такая сітуацыя самым непаспешным чынам адб'ецца на эканоміцы. Фінансавая мадэль постсавецкай Прыбалтыкі заснавана на сферы паслуг. Яны ствараюць больш за палову ВУП Літвы, Латвіі і Эстоніі. Паспяховае функцыянаванне такой мадэлі заснавана на ўнутраным спажыванні. Спажыванне насельніцтва — рухавік эканоміі. У краінах Балты яно падганяецца самымі рознымі стымуламі, у тым ліку нярынкавымі: датацыі Еўрасоюза, грашовыя пераводы працоўных мігрантаў пакінутым на радзіме сям'ям.

КРУТОЕ ПІКЕ

Як адзначаюць спецыялісты, татальная эканомія большасці насельніцтва на ўсім астатнім спажыванні дзеля таго, каб аплаціць непад'ёмныя камунальныя паслугі, вядзе да дэградацыі попыту ў краінах Балты, і з-за гэтага Літва, Латвія і Эстонія могуць уляцець у новае крутое эканамічнае піке.

«Пасля гэтага ўжо будзе няважна, з-за чаго ў краінах Балты пачаліся масавыя пратэсты: з-за камічных тарыфаў на газ і цягло ці з-за эканамічнага крызісу, выкліканага сітуацыяй на рынку камунальных паслуг. Прычына ў любым выпадку адна — стратэгічна памылковая энергетычная палі-

тыка прыбалтыйскіх урадаў, якую яны паўтара дзесяцігоддзі не толькі праводзілі ў сваіх краінах, але і вязвалі ўсёму Еўрапейскаму саюзу», — адзначае RuBaltic. Атамна энергетыка ў краінах Балты ліквідавалі, у газавай энергетыцы шмат гадоў разбуралі ўсялякія магчымасці для канструктыўнага супрацоўніцтва з Расіяй і аддавалі перавагу не нармальным адносінам з «Газпрамам», а амаль забытым цяпер ЗПГ-тэрміналам.

Замест стабільных і надзейных крыніц таннай энергіі прыбалтыйскія палітыкі рабілі стаўку на развіццё самых дарагіх на рынку і пры гэтым бескарных у крызіс тэхналогіяў нахштальт біяпаўліва і зьялінай энергіі, а з энэргакольца БРЭЛЛ (Беларусь — Расія — Эстонія — Латвія — Літва), якое цяпер ратуе краіны Балты, на суперак усім разумным меркаванням плянуюць выйсці.

«Сацыяльна-палітычны выбух, да якога вядзе энергетычны крызіс у краінах Балты, стане натуральнай рэакцыяй мясцовага насельніцтва на прывалную энергетычную палітыку кіраўніцтва Эстоніі, Латвіі і Літвы, — заўважыў RuBaltic. — Гэты энергетычны крызіс спароджаны тымі догмамі, якія прыбалтыйскія палітыкі год за годам адстойвалі ў энергетыцы. Сітуацыя на рынку прадэманстравала, што догмы не адэкватныя рэальнасці. І зараз за іх час адказваць».

Для прыбалтаў энэргабяспека заўсёды была пытаннем палітычным, а не эканамічным, заўважыў Baltnews. «Гэта значыць, што ўсе выдаткі за «ліберальны фундаменталізм» і страх перад «расійскай пагрозай» лягуць на плечы радавых грамадзян. Людзі, якім даводзіцца плаціць вялізныя грошы за камунальныя паслугі, наўрад ці будуць задаволеныя. Прыбалтыцы варты рыхтавацца да новых хваль мітынгаў і выступленняў», — лічыць Baltnews.

У эканоміцы замацаваліся негатывныя тэндэнцыі. Паводле прагнозаў The Wall Street Journal, інфляцыя ў еўразоне складе 4,5 працэнта. Антырэкардсменамі стануць Эстонія і Літва, дзе скачок інфляцыі самы вялікі. Эканамісты прагназуюць, што ў Літве ў найбліжэйшы час інфляцыя будзе двухзначная. Летась значная частка жыхароў краін Балты была схільная да рызыкі беднасці або сацыяльнай ізаляцыі, сведчаць даныя Eurostat. У Латвіі паказчык складуў 25,1 працэнта насельніцтва, у Літве — 24,5%, а ў Эстоніі — 22,8%. Відавочна, што сёлетня гэтыя трывожныя лічбы адчувальна павялічыцца. Адпаведна ўзрастае і пратэсны патэнцыял.

Пётр ДУНЬКО.

Результаты проведения рекламной игры «+30. ЖАРКИЙ СЕЗОН ПРИЗОВ!»

Сведения о рекламной игре:

Наименование рекламной игры: «+30. Жаркий сезон призов!».
Территория проведения: Республика Беларусь.
Период проведения: с 7 августа 2021 г. по 30 декабря 2021 г.

В рекламной игре приняли участие 122 628 участников.
Призовой фонд рекламной игры разыгран полностью.
Победителями 1 (одного) приза «Денежный приз 30 000 белорусских рублей и денежные средства в размере 4 460,34 белорусского рубля» стал Милевич Константин Владимирович.

Победителями 9 (девяти) призов «Электросамокат Hoverbot MV-02 / HVTBMV2 и денежные средства в размере 126,86 белорусского рубля» стали:

№	ФИО	№	ФИО	№	ФИО
1	Юрок Альберт Петрович	4	Камеко Алексей Николаевич	7	Лазарева Валентина Ивановна
2	Бегун Игорь Александрович	5	Катеринский Михаил Михайлович	8	Подобед Александр Павлович
3	Буяновский Андрей Петрович	6	Грудько Николай Адамович	9	Пармон Виктор Леонидович

Победителями 9 (девяти) призов «Мобильный кондиционер Ballu BRAC-09 SE и денежные средства в размере 105,79 белорусского рубля» стали:

№	ФИО	№	ФИО	№	ФИО
1	Парасевич Александр Иванович	4	Нечаев Николай Васильевич	7	Линник Елена Александровна
2	Тишеч Сергей Алексеевич	5	Басманов Александр Николаевич	8	Лазаревич Юрий Михайлович
3	Щекало Антонина Викторовна	6	Викторич Татьяна Михайловна	9	Кузьменкова Анастасия Владимировна

Победителями 30 (тридцати) призов «Гамак Gamak by BV392K без брусков (морковный) и денежные средства в размере 21,97 белорусского рубля» стали:

№	ФИО	№	ФИО	№	ФИО
1	Миронович Михаил Владимирович	11	Петровский Андрей Сергеевич	21	Ситник Сергей Михайлович
2	Мелюк Андрей Александрович	12	Петухов Анатолий Михайлович	22	Рыжиков Александр Викторович
3	Каюшикова Раиса Ивановна	13	Басов Максим Сергеевич	23	Чайко Ирина Михайловна
4	Смирнова Наталья Викторовна	14	Иванюта Дмитрий Евгеньевич	24	Дейнеко Ирина Александровна
5	Масло Леонидович	15	Шалетько Сергей Викторович	25	Илько Александр Васильевич
6	Процьяк Арина Сергеевна	16	Емельянов Олег Владимирович	26	Бальцевич Яна Леонидовна
7	Трифимович Тимур Федорович	17	Ромашко Евгений Васильевич	27	Иванов Владимир Александрович
8	Чернышков Александр Алексеевич	18	Волчок Евгений Кузьмич	28	Заблочкин Дмитрий Иосифович
9	Федченко Сергей Иванович	19	Озювский Александр Михайлович	29	Солоненко Павел Николаевич
10	Лягавец Джемала Набиджановна	20	Зеленкова Ольга Николаевна	30	Харланчук Василий Михайлович

Победителями 100 (ста) призов «Кружка термическая металл, 300 мл, «Elite» упак., черный» стали:

№	ФИО	№	ФИО	№	ФИО
1	Войтехович Александр Васильевич	35	Скворцов Леонид Николаевич	69	Баранова Елена Николаевна
2	Шаблицкая Анастасия Викторовна	36	Василев Марк Казимирович	70	Сафонова Екатерина Николаевна
3	Кисельва Татьяна Сергеевна	37	Боброва Каролина Владимировна	71	Гриньков Александр Федорович
4	Маринич Виктория Николаевна	38	Реут Ирина Андреевна	72	Похомов Сергей Александрович
5	Иваненко Марина Викторовна	39	Стрельская Светлана Юрьевна	73	Жартун Светлана Феликсовна
6	Дмитриева Юлия Александровна	40	Сулим Ольга Анатольевна	74	Левковская Ана Юрьевна
7	Голован Максим Владимирович	41	Косик Марина Николаевна	75	Марковец Виталий Николаевич
8	Фралков Эдуард Викторович	42	Василевская Алёса Валентиновна	76	Вольк Сергей Иванович
9	Хайрова Марина Александровна	43	Москалёнок Андрей Сергеевич	77	Брель Дмитрий Николаевич
10	Мархота Виктория Владимировна	44	Романова Анна Владимировна	78	Зайцева Светлана Михайловна
11	Клико Александр Сергеевич	45	Помятенько Юлия Владиславовна	79	Александров Дарья Николаевна
12	Шулейко Людмила Иосифовна	46	Кузьменков Вячеслав Леонидович	80	Волковец Елена Александровна
13	Артюшенко Татьяна Владимировна	47	Веракса Сергей Николаевич	81	Калинина Наталья Владимировна
14	Барановская Светлана Николаевна	48	Сенко Максим Викторович	82	Игнатюк Андрей Иванович
15	Каптур Ольга Ивановна	49	Ильенков Сергей Николаевич	83	Лобан Светлана Александровна
16	Климович Наталья Петровна	50	Соловья Ольга Николаевна	84	Голуб Алексей Евгеньевич
17	Булатова Елена Олеговна	51	Вербицкий Вадим Евгеньевич	85	Конухова Ольга Михайловна
18	Борков Антон Петрович	52	Шкода Валерия Владимировна	86	Щигло Евгений Иванович
19	Сацук Алёса Николаевна	53	Драпей Янина Андреевна	87	Ленковский Валерий Владимирович
20	Ляховец Кристина Дмитриевна	54	Маклакова Анастасия Андреевна	88	Артамонова Екатерина Владимировна
21	Макаров Андрей Владимирович	55	Домасевич Алексей Дмитриевич	89	Жарская Светлана Сергеевна
22	Маркевич Екатерина Анатольевна	56	Лукиянова Елена Анатольевна	90	Сенько Оксана Владимировна
23	Подолицкая Татьяна Сергеевна	57	Лабера Анастасия Александровна	91	Рудинский Александр Сергеевич
24	Сергеев Сергей Викторович	58	Никитенко Дарья Александровна	92	Прохорский Сергей Александрович
25	Грек Светлана Николаевна	59	Трухина Марина Петровна	93	Манюк Никита Сергеевич
26	Шершень Александр Сергеевич	60	Шулик Алексей Васильевич	94	Бирюков Александр Юрьевич
27	Балабина Инна Валентиновна	61	Колос Валерия Сергеевна	95	Акропова Ольга Витальевна
28	Пискин Татьяна Олеговна	62	Ревенко Юлия Михайловна	96	Еникова Елена Леонидовна
29	Напеленок Андрей Алексеевич	63	Михайлов Дмитрий Сергеевич	97	Вайгандт Алевтина Сергеевна
30	Ревнович Наталья Николаевна	64	Борисенко Полина Алексеевна	98	Казанцев Егор Евгеньевич
31	Купрейчиков Олег Леонидович	65	Германович Александр Вячеславович	99	Макушинский Олег Александрович
32	Силич Екатерина Сергеевна	66	Шахова Екатерина Николаевна	100	Бадьяль Юлия Викторовна
33	Парахина Ирина Сергеевна	67	Гетченко Александр Николаевич		
34	Резаева Александра Юрьевна	68	Фисенко Павел Сергеевич		

Победителями 100 (ста) призов «Сумка пляжная «Sylt» полиэстер, синий/белый» стали:

№	ФИО	№	ФИО	№	ФИО
1	Лешевич Антон Николаевич	35	Грика Наталья Сергеевна	69	Новик Галина Николаевна
2	Осипенко Елена Даниловна	36	Каримчук Роберт Александрович	70	Куд Михаил Михайлович
3	Шашок Юрий Николаевич	37	Будич Евгений Олегович	71	Козловский Алексей Александрович
4	Лозикова Натали Николаевна	38	Олешкевич Галина Витальевна	72	Лагодский Александр Викторович
5	Кушарев Дмитрий Николаевич	39	Коголь Алексей Александрович	73	Романенко Анастасия Вадимовна
6	Майстрович Татьяна Георгиевна	40	Мавская Ирина Федоровна	74	Миронович Алексей Александрович
7	Можайко Александр Федорович	41	Буткевич Светлана Казимировна	75	Шатыйко Ирина Александровна
8	Андреев Светлана Дмитриевна	42	Кубенюк Анастасия Анатольевна	76	Митяшов Владислав Сергеевич
9	Ивашкевич Александр Евгеньевич	43	Лазовский Василий Александрович	77	Галицкая Сабина Васильевна
10	Щудиль Алексей Александрович	44	Резанович Игорь Александрович	78	Бондарева Ольга Викторовна
11	Шербин Игорь Михайлович	45	Шалуко Лидия Сергеевна	79	Нехай Александр Васильевич
12	Сижук Андрей Петрович	46	Штунь Сергей Александрович	80	Кузнецов Максим Игоревич
13	Зинкин Алексей Геннадьевич	47	Дашковец Иван Владимирович	81	Хомжова Инна Валерьевна
14	Юдицкая Марина Юрьевна	48	Немшон Дмитрий Юрьевич	82	Бонд Екатерина Александровна
15	Иваненко Елена Владимировна	49	Кашеваров Дмитрий Юрьевич	83	Оскирко Александр Геннадьевич
16	Козлов Александр Евгеньевич	50	Савенок Яна Владиславовна	84	Терехов Кирилл Николаевич
17	Марус Артур Владимирович	51	Дудко Наталия Александровна	85	Корделюк Алексей Анатольевич
18	Дриго Елена Александровна	52	Власова Анастасия Александровна	86	Богейша Ангелина Владимировна
19	Писаренко Григорий Леонидович	53	Хаменкова Наталья Семеновна	87	Логуневич Юлия Васильевна
20	Гучек Екатерина Александровна	54	Николаева Анастасия Александровна	88	Русавич Анастасия Вадимовна
21	Кардовская Наталья Владимировна	55	Шульженко Олег Николаевич	89	Карабанюк Андрей Петрович
22	Мирончик Алина Юрьевна	56	Масловская Марта Геннадьевна	90	Литвиненко Владимир Викторович
23	Федоренко Юрий Анатольевич	57	Третьякова Людмила Михайловна	91	Луговцова Анастасия Юрьевна
24	Юлий Екатерина Романовна	58	Маслова Анастасия Валерьевна	92	Клименко Андрей Сергеевич
25	Сычнев Юрий Иванович	59	Шляхо Евгений Владимирович	93	Ходуньков Александр Евгеньевич
26	Казель Любовь Александровна	60	Наварин Дмитрий Алексеевич	94	Рашидов Абуабкар Хамидович
27	Пинчук Александр Викторович	61	Михед Ольга Сергеевна	95	Васко Оксана Валерьевна
28	Лыжанов Виктор Викторович	62	Орлова Светлана Борисовна	96	Голуб Марина Федоровна
29	Сokolov Николай Владимирович	63	Шуровская Виктория Дмитриевна	97	Чижик Николай Александрович
30	Иваньков Андрей Александрович	64	Николаенко Мальвина Александровна	98	Гвоздь Александр Юрьевич
31	Соловьева Светлана Евгеньевна	65	Климук Наталья Васильевна	99	Шенец Наталья Владимировна
32	Михалькевич Дарья Александровна	66	Бородич Кристина Юрьевна	100	Сергиевич Екатерина Александровна
33	Сабко Алёса Владимировна	67	Можайко Владимир Валерьевич		
34	Насонова Елена Михайловна	68	Мезяк Татьяна Николаевна		

Победителями 90 (девяноста) призов «Рюкзак д/ноутбука 15» «Glaze» полиэстер, серый» стали:

№	ФИО	№	ФИО	№	ФИО
1	Ястремская Анастасия Андреевна	31	Кулеш Павел Иванович	61	Шляхо Евгений Владимирович
2	Воробьева Елена Алексеевна	32	Шершень Александр Сергеевич	62	Титюра Юрий Владимирович
3	Якубович Наталья Петровна	33	Михалькевич Дарья Александровна	63	Германович Александр Вячеславович
4	Майстрович Татьяна Георгиевна	34	Шевелёва Елена Юрьевна	64	Гетченко Александр Николаевич
5	Гореленкова Ольга Анатольевна	35	Дайнеко Наталья Васильевна	65	Баранова Елена Николаевна
6	Дмитриева Юлия Александровна	36	Прокопцов Дмитрий Александрович	66	Малащенко Екатерина Николаевна
7	Стельмашок Марина Викторовна	37	Радкевич Алексей Михайлович	67	Короткевич Светлана Ивановна
8	Сижук Андрей Петрович	38	Шенец Юрий Николаевич	68	Жартун Светлана Феликсовна
9	Новопольцева Татьяна Петровна	39	Купрейчиков Олег Леонидович	69	Пачковский Эдуард Иванович
10	Поворочаева Марина Николаевна	40	Будич Евгений Олегович	70	Хомченко Денис Валерьевич
11	Козлов Александр Евгеньевич	41	Силич Екатерина Сергеевна	71	Лагодский Эдуард Викторович
12	Дриго Елена Александровна	42	Хихлун Виктория Андреевна	72	Степаненко Александр Константинович
13	Чемержичко Родион Анатольевич	43	Засека Юрий Игоревич	73	Кожухар Сергей Владимирович
14	Алешов Юрий Владимирович	44	Кучинский Николай Николаевич	74	Чисткова Вероника Анатольевна
15	Гучек Екатерина Александровна	45	Боброва Каролина Владимировна	75	Шерстнева Наталья Евгеньевна
16	Радковец Екатерина Михайловна	46	Янковский Александр Геннадьевич	76	Белая Екатерина Анатольевна
17	Манько Евгений Владимирович	47	Корень Оксана Александровна	77	Нехай Александр Васильевич
18	Хлапова Елена Васильевна	48	Петухан Олег Мечиславович	78	Дорох Кристина Сергеевна
19	Корделюк Екатерина Владимировна	49	Дашковец Иван Владимирович	79	Фалькович Денис Сергеевич
20	Корневская Алёса Юрьевна	50	Кирицкая Галина Сергеевна	80	Матюшенко Екатерина Владимировна
21	Лысок Татьяна Александровна	51	Шантырь Александр Станиславович	81	Тубинович Екатерина Витальевна
22	Никитенко Виталий Иванович	52	Савенок Яна Владиславовна	82	Синг Сергей Николаевич
23	Скуренок Артем Валерьевич	53	Васковский Владимир Ильич	83	Сенько Оксана Владимировна
24	Танана Федор Викентьевич	54	Вербицкий Вадим Евгеньевич	84	Прохорский Александр Александрович
25	Шакун Марина Геннадьевна	55	Дзэй Елена Николаевна	85	Лобова Ирина Александровна
26	Макаров Андрей Владимирович	56	Яскович Александра Евгеньевна	86	Луговцова Анастасия Юрьевна
27	Давидович Ольга Ивановна	57	Кацер Сергей Васильевич	87	Клименко Андрей Сергеевич
28	Лыжанов Виктор Викторович	58	Лысий Евгений Николаевич	88	Шагар Жанна Владимировна
29	Сokolov Николай Владимирович	59	Трухина Марина Петровна	89	Канчана Ольга Владимировна
30	Жингель Карина Олеговна	60	Усович Константин Анатольевич	90	Колыда Анастасия Сергеевна

Победителями 80 (восемидесяти) призов «Полотенце махровое 70*140 см «Guten Morgen Хюм» х/б, белый. Полотенце махровое «Guten Morgen» 30*50 см ПМТ-30-50 х/б т.синий» стали:

№	ФИО	№	ФИО	№	ФИО
1	Доронин Алексей Владимирович	28	Лазарчук Любовь Владимировна	55	Ляпыр Ида Кайтановна
2	Красенко Виктория Владимировна	29	Морозов Александр Васильевич	56	Спиридович Александр Вячеславович
3	Овчинников Дмитрий Сергеевич	30	Антонова Татьяна Валерьевна	57	Мещанова Татьяна Владимировна
4	Можейко Александр Федорович	31	Олешкевич Галина Витальевна	58	Аврамчик Сергей Леонидович
5	Литвинчук Алексей Александрович	32	Резаева Александра Юрьевна	59	Брель Александр Васильевич
6	Голован Максим Владимирович	33	Рыбаков Дмитрий Валерьевич	60	Брель Дмитрий Николаевич
7	Фралков Эдуард Викторович	34	Мойсеев Светлана Викторовна	61	Зайцева Светлана Михайловна
8	Ковальчук Инна Владимировна	35	Кальмыков Вячеслав Александрович	62	Прищеп Владимир Павлович
9	Кулеш Кирилл Олегович	36	Маршина Екатерина Федоровна	63	Вивисневский Антон Евгеньевич
10	Шулейко Людмила Иосифовна	37	Москалёнок Андрей Сергеевич	64	Калинина Наталья Владимировна
11	Писаренко Григорий Леонидович	38	Пуховский Дмитрий Викторович	65	Кутковский Александр Валерьевич
12	Барановская Светлана Николаевна	39	Колесников Дмитрий Сергеевич	66	Наумов Евгений Андреевич
13	Каптур Ольга Ивановна	40	Кашеваров Дмитрий Юрьевич	67	Ларина-Тишукова Елена Витальевна
14	Климович Наталья Петровна	41	Ильенков Сергей Николаевич	68	Судас Анна Владимировна
15	Романов Николай Анатольевич	42	Соловья Ольга Николаевна	69	Шовцова Надежда Андреевна
16	Мужик Василий Анатольевич	43	Крицкий Михаил Леонидович	70	Ковшар Александр Петрович
17	Змушко Сергей Сергеевич	44	Терещенко Наталья Григорьевна	71	Тишков Евгений Александрович
18	Мельник Сергей Александрович	45	Темур Денис Михайлович	72	Парфимович Виктор Александрович
19	Синицин Максим Валерьевич	46	Каминский Алексей Ростиславович	73	Бруцкий Михаил Олегович
20	Тарасевич Виталий Валерьевич	47	Страхович Иван Александрович	74	Навоша Наталья Александровна
21	Семенов Анатолий Олегович	48	Лешаков Юрий Владимирович	75	Радченко Олег Викторович
22	Сергеев Сергей Викторович	49	Кальчук Аксана Николаевна	76	Борикова Анастасия Сергеевна
23	Дыгун Ирина Васильевна	50	Савенок Сергей Михайлович	77	Рашидов Абуабкар Хамидович
24	Бадрицкий Дмитрий Александрович	51	Михайлов Дмитрий Сергеевич	78	Голуб Марина Федоровна
25	Вистунова Екатерина Валерьевна	52	Савцова Яна Валерьевна	79	Шершне Алексей Леонидович
26	Козлов Виктор Викторович	53	Самородов Владимир Игоревич	80	Велков Руслан Павлович
27	Жигарь Анатолий Иванович	54	Ярмак Павел Александрович		

Победителями 70 (семидесяти) призов «Плед «Zermatt» 120*150 см, флис/полиэстер, синий» стали:

№	ФИО	№	ФИО	№	ФИО
1	Кляус Роман Артёмович	25	Каспер Александр Сергеевич	49	Кужелевич Ольга Валерьевна
2	Яреш Екатерина Степановна	26	Буткевич Светлана Казимировна	50	

Центр Промышленной Оценки

- ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
- ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа 5/2, пом. 1703

Продавец: ОАО «Зенит-БелОМО», ул. Чапаева, 26, 222416, г. Вилейка, Минская обл.

Предмет аукциона: недвижимое имущество, реализуемое одним лотом по адресу: Минская обл., Вилейский р-н, г. Вилейка, ул. Чапаева, 26, 26/13

Наименование	Общ. пл.	Ивл. номер
Гараж на 10 автомашин (задание специализированное автомобильного транспорта)	1082,3 кв. м	631/C-56875
Здание АБК (задание неустановленного назначения)	64,5 кв. м	631/C-56874
КПП (задание неустановленного назначения)	7,9 кв. м	631/C-56876
Бытовая канализация (сооружение специализированное коммунального хозяйства)	5,7 кв. м	631/C-66738
Водопровод (сооружение специализированное водохозяйственного назначения)	10,8 кв. м	631/C-66739

Сведения о земельном участке: предоставлен на праве аренды по 15.12.2064 для для обслуживания зданий и сооружений предприятия общей площадью 8,7324 га. До момента проведения аукциона Продавец обязуется выделить земельный участок под предмет аукциона.

Начальная цена с НДС 20 % – 300 779,15 бел. руб. (снижена на 30 %)

Задаток 10 % от начальной цены в белорусских рублях перечисляется на р/с № BY608BB30120191021390001001; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBYBY2X, УНП 91021390, по-латински платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки».

Срок подписания договора купли-продажи: 5 (пять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона: в течение 20 (двадцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи. Передача предмета аукциона производится в течение 5 (пяти) дней календарных дней после полной оплаты по товарной накладной и акту приема-передачи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов WWW.CPO.BY

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звезда» от 06.10.2021 г.

Аукцион состоится 18.01.2022 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 14.01.2022 до 17.00 по указанному адресу

Тел.: +375 17 280-36-37; 8029-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОВТОРНОМ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ по продаже конфискованного имущества 25 января 2022 года

№ лота	Наименование и местонахождение недвижимого имущества	Начальная цена, руб.	Сумма задатка, руб.
1	Капитальное строение с инвентарным номером 400/С-38326. Наименование: здание насосной станции. Общая площадь: 42,4 кв. м. Местонахождение недвижимого имущества: г. Гродно, ул. Аульская, 20	6 635,52	663,00
2	Капитальное строение с инвентарным номером 400/С-38318. Наименование: эстакада. Общая площадь: 21,3 кв. м. Местонахождение недвижимого имущества: г. Гродно, ул. Аульская, 20	3 390,66	339,00
3	Капитальное строение с инвентарным номером 400/С-63304. Наименование: площадка у центрального склада. Общая площадь: 749 кв. м.	6 677,64	667,00
4	Капитальное строение с инвентарным номером 400/С-38311. Наименование: электрическая сеть. Местонахождение недвижимого имущества: г. Гродно, ул. Аульская, 20	51,84	5,00
5	Капитальное строение с инвентарным номером 400/С-63336. Наименование: водопроводная сеть. Местонахождение недвижимого имущества: г. Гродно, ул. Аульская, 20	139,32	13,00
6	Капитальное строение с инвентарным номером 400/С-38327. Наименование: здание центрального склада и механического пункта. Общая площадь – 924,6 кв. м. Местонахождение недвижимого имущества: г. Гродно, ул. Аульская, 20	127 362,78	12 000,00

Имущество продается по поручению управления по Гродненской области Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь.

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, тел.: (0152) 626055, 626056.

При проведении торгов предусмотрен шаг аукциона – 10 %.

Условия продажи отсутствуют.

Уполномоченный орган и хранитель недвижимого имущества предоставляют возможность предварительно ознакомиться с недвижимым имуществом.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашения с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- копии платежных поручений о внесении задатка за подачу заявления на расчетный счет BY24 AKBB 3012 0000 4181 0400 0000 в Гродненском областном управлении № 400 ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКBBBY2X, УНП 5907257594 (получатель – коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости»);
- отметки банка-отправителя об их исполнении. **Юридическое лицо:** доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов; **физическое лицо:** паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в день и время, установленные организатором аукциона и указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. По письменному указанию подразделения Департамента недвижимого имущества может быть снято с аукциона организатором аукциона в любое время до объявления его проданным.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условием на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Если участник объявляет победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется победителем торгов (покупателем) в течение 20 рабочих дней со дня проведения аукциона. Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона в течение 3 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Аукцион состоится 25 января 2022 года в 12.00 в здании госисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 117 в рабочие дни с 8.00 – 13.00 и 14.00 – 17.00 с 27 декабря 2021 по 19 января 2022 года.

Телефоны для справок в Гродно: (0152) 626055, 626056

Адрес сайта Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь: <http://gki.gov.by>, Гродненского городского исполнительного комитета <http://www.grodno.gov.by>, коммунального унитарного предприятия по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости» <http://gcn.by>

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению антикризисного управляющего ООО «Юрстайл групп» (2202035, г. Минск, ул. Тимирязева, 67, офис 1404) проводящий в процедуре экономической несостоятельности (банкротстве) на основании определения Экономического суда Минской области от 30.07.2021 по делу № 290-175/2019 повторный открытый аукцион по продаже одним лотом имущества ДУП «Передвижная механизированная колонна № 185» УП «Минсблестрой» (222410, Минская область, г. Вилейка, пос. Чапаева, 50, УНП 690018995) в составе:

- здание мастерских с бытовыми помещениями (составные части и принадлежности: 2 склада, трансформаторная подстанция, 2 покрытия, 2 забора, электрические сети), инв. № 631/С-14025 общей площадью 872 кв. м;
- здание специализированное автомобильного транспорта – здание гаража на 10 автомашин, инв. № 631/С-14024 общей площадью 554,8 кв. м (далее – Объект).

Объекты расположены на земельном участке с кадастровым номером 6213350100001000428 площадью 1,1173 га (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, г. Вилейка, ул. Полюбо Чапаева, 50.

Земельный участок имеет ограничения в использовании: охранная зона электрических сетей напряжением свыше 1000 вольт, площадь 0,0135 га; охранная зона объектов газораспределительной системы, площадь 0,1490 га.

Начальная цена без НДС – 317 500,00 бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – 31 750,00 бел. руб.). (Начальная цена снижена на 50 %).

Шаг аукциона – 5 (пять) процентов.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPS3012108260016933000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, БИК BPSBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения аукциона, если иной срок не будет установлен собранием (комитетом) кредиторов.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона оплачивает вознаграждение в размере 3 (трех) процентов от цены продажи предмета аукциона и возмещает затраты на публикацию.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других лиц.

Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 5 рабочих дней с даты проведения торгов.

Результаты торгов объявляются публично в день проведения торгов.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Организатор аукциона вправе отказаться от их проведения не позднее чем за пять дней до даты их проведения.

Порядок проведения торгов и оформление участия в торгах определяются Законом Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-3 «Об экономической несостоятельности (банкротстве)». Предыдущие извещения были опубликованы в газете «Звезда» от 18.08.2021, 12.10.2021, 01.12.2021. Аукцион состоится 17.01.2022 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чапаева, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 14.01.2022 до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, телефоны для осмотра: (8029) 687 59 23, (8017) 396 61 34.

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Строй-197», г. Молодечно

Лот	Наименование Лота	Начальная стоимость с учетом НДС 20 %, BYN	Задаток, BYN	Шаг аукциона, BYN
1	Кап. строение (назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – Двухэтажное кирпичное здание базы) с/инв. № 630/С-38938, общей площадью 870,5 кв. м	267 840,00	26 784,00	13 392,00
2	Кап. строение (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – одноэтажное кирпичное здание конторы) с/инв. № 630/С-39007, общей площадью 335,3 кв. м, с составными частями и принадлежностями (три навеса); система пожарной сигнализации	202 284,00	22 476,00	10 114,20
3	Автобус ГАЗ-3307	3 528,00	352,80	176,40
4	Автомобильный трактор Т-22-11, инв. № 998	10 584,00	1 058,40	529,20
5	Автомобиль КАМАЗ-35174К, инв. № 67	22 824,00	2 282,40	1 141,20
6	Автомашина LADA 21144.110-32, инв. № 84	1 656,00	165,60	82,80
7	Автомобиль грузовой бортовой MERCEDES-BENZ, инв. № 55	3 528,00	352,80	176,40
8	Бетоносмеситель, инв. № 1401	12,24	1,22	0,61
9	Компрессор БН-1,0 Л, инв. № 46	230,40	23,04	11,52
10	Компрессор ЗИФ 55Б б/у, инв. № 11	2 376,00	237,60	118,80
11	Полуприцеп МАЗ-938660-(044), инв. № 957	2 304,00	230,40	115,20
12	Станок каннерезный СКЭ 350/600 220В Россия, инв. № 958	223,20	22,32	11,16
13	Стоп лампочка, инв. № 982	115,20	11,52	5,76
14	Стоп лампочка, инв. № 983	115,20	11,52	5,76
15	Теплогенератор мобильный ЕС 55 Италия, инв. № 967	705,60	70,56	35,28
16	Трансформаторная подстанция, инв. № 1438	936,00	93,60	46,80
17	Штукатурная станция, инв. № 1437	1 512,00	151,20	75,60
18	Штукатурная станция ШС-4/6, инв. № 250	2 232,00	223,20	111,60
19	1. Бур почвенный Д 250 мм; 2. Мотобур ВТ 360	1 816,92	181,69	90,85

Условия для участия в торгах:

1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с BY36ALFA 302215570040270000, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: задаток для участия в торгах по Лоту __, ОАО «Строй-197», г. Молодечно, проводимых 18.01.2022.
2. Заявления на участие и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах, копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта; копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127.
3. Документы могут подаваться посредством направления почтой (2021135, г. Минск, а/я 524) или личной подачей. Контактное лицо по вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе – Аняда (+375 29 308 28 97).
4. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении и о проведении торгов срок заявления с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.
5. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.
6. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете «Звезда») на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. Вознаграждение аукциониста: по лотам 1, 2 составляет 5 % от конечной цены предмета торгов; по лотам 3–19 – 7 % от конечной цены предмета торгов.
7. Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 30 (тридцати) календарных дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 30 (тридцати) календарных дней со дня подписания (заключения) договора купли-продажи. В случае совершения просрочки обязательства по заключению договора купли-продажи и его оплате не в пользу Покупателя указанные сроки могут быть продлены.
8. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Лицензирование» на сайте <https://ortorg.by/info>.
9. Все желающие могут предварительно ознакомиться с объектом торгов. По вопросу осмотра объектов обращаться к Александру Владимировичу (+375 293697036). По вопросу наличия обременений обращаться к Артуру (+375 293 339-68-45).
10. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм положения «О порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.
11. Государственная регистрация договора купли-продажи недвижимого имущества и возникающих из него оснований прав осуществляется Покупателем самостоятельно и за свой счет. Государственная регистрация договора купли-продажи транспортных средств и снятие их с государственного учета осуществляется Покупателем самостоятельно и за свой счет.

ОАО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127; факс: (+375) 293 339-68-45; e-mail: info@ortorg.by • ortorg.by • telegram: https://t.me/ortorg

ОАО «Строй-197», г. Молодечно (Минская обл., Молодечно, ул. Металлистов, д. 1) в лице ликвидатора ООО «Партнёр-Консультант», тел. +375 (29) 339-68-45 (Артур)

Дата и время проведения торгов	18 января 2022 года в 14.30 (регистрация с 14.00 до 14.25) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, дом 1, офис 1127
Срок приема заявлений и оплаты задатка	с 10.00 29.12.2021 по 13.00 14.01.2022 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127
Местонахождение имущества	Минская область, г. Молодечно, ул. Металлистов, д. 1

Крынічка

Выдавец рэдакцыя газеты ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-18

Тую разламала снегам: што рабіць?

Усім уладальнікам прысядзібных участкаў варта памятаць, што непатрабавальны — не значыць непаражальны. Якім б марозаўстойлівымі не былі іглічныя культуры, яны гэтак жа, як і плодзавыя дрэвы і кусты, могуць ламацца пад уздзеяннем неспрыяльных умоў надвор'я.

Алгарытм мерапрыемстваў па выратаванні паламанага дрэва залежаць не столькі ад дыяметра галінкі, якая адламалася, колькі ад лакалізацыі траўмы і габарытаў расліны. Усё ж такі ёсць вялікая розніца, паламалася галінка дыяметрам 2,5-3 см у 50-сантыметровы садка або ў дарослага трохметровы дрэва.

1. **Надламалася тонкая галінка дарослага дрэва.** Мабыць, найменш траўматычная сітуацыя, якую можна лёгка вырашыць пры дапамозе абразання. Каб дапамагчы тую, адпіліце галінку садовай нажоўкай або зрэжце абламаную галінку нажом. Калі вы выявілі рану да пачату руху смалы, апрацуйце яе трохпрацэнтным раствором меднага купарвасу, а калі сродак цалкам высахне, замажце рану садовым варам або адмысловай замазкай.

2. **Надламалася тоўстая галінка буйнога дарослага дрэва.** Пашкоджаную, але цалкам не адламаную галінку дарослага дрэва можна паспрабаваць выратаваць пры дапамозе шыны — дзвюх драўляных планак даўжынёй 15—20 см і шырынёй 2 см. Акуратна злучыце надламаныя часткі так, каб кара сумяшчалася з карой, а драўніна з драўнінай, і замажце разлом садовым варам або замазкай.

Затым прыкладзіце да галінкі з двух бакоў шыну. Для таго каб галінка не атрымала пашкоджанняў, але на

надламалася галінка, размешчаная ў верхняй частцы кроны.

Калі ж абламані сук размешчаны знізу і трымаецца пры гэтым досыць моцна, то яго акуратна прымацоўваюць да ствала, імкнучыся сумясціць кару з карой, драўніну з драўнінай, і, калі рух смалы яшчэ не пачаўся, замазваюць адмысловым сродкам. У выпадку калі галінка адшчалілася ад ствала толькі часткова, пэўныя шанцы на выратаванне дрэва захоўваюцца. Галоўнае — забяспечыць пашкоджанай галінцы фіксаванае становішча пры дапамозе падпораў і падвязвання.

Аднак калі галінка абламанася больш чым напалову, адзінае, што застаецца, гэта спілаваць сук вышэй за месца пералому, а тую яго частку, якая ўсё яшчэ не аддзялілася, замазаць па расколіне садовым варам і прымацаць пры дапамозе чыстай тканіны, замацаваўшы дротам. Галінку гэтыя маніпуляцыі, вядома, не выратуюць, аднак зберагуць дрэва ад утварэння дупла.

4. **Адламалася галінка ў маладога саджанца або невысокай расліны.** Добрая навіна ў тым, што нават калі ваша маладая туя зламалася амаль каля самага нізу, вы можаце паспрабаваць яе прыжывіць пры дапамозе ізастужкі або садовай стужкі для прышчэпкі.

Звярніце ўвагу, што абеззаражваць унутраную частку надлому не трэба. Калі вы гэта зробіце, то папросту спаліце здаровае клеткі камбію і драўніны, з-за чаго новыя тканкі не нарастучы, а значыць, і сама галінка не прыжывецца. Калі ж вы заўважылі ў месцы разлому прыкметы грыбковых захворванняў, выратаваць галінку амаль дакладна не атрымаецца. Найлепшае выйсьце з такой сітуацыі — вызраць галінку да здаровых тканак.

СЁННЯ

Месяц
Апошняя квадра
27 снежня.
Месяц у сузор'і
Скарпіёна.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	9.29	16.55	7.26
Віцебск	9.26	16.37	7.11
Магілёў	9.19	16.45	7.26
Гомель	9.07	16.50	7.43
Гродна	9.42	17.12	7.30
Брэст	9.34	17.21	7.47

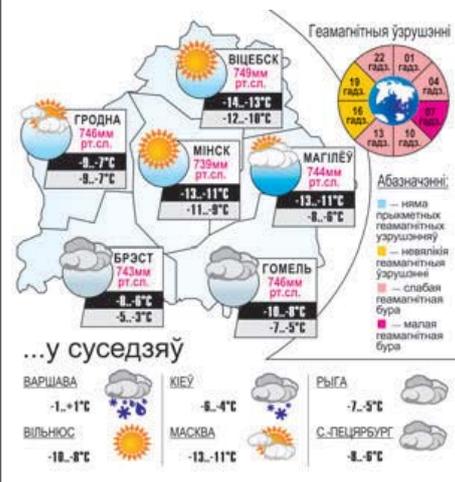
Імяніны

Пр. Аляксандра, Аркадзя, Макара, Пятра, Уладзіміра, К. Давыда, Дамініка, Тамаша.

Фота Анастасія КЛЕШЧУКА

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

29 СНЕЖНЯ

1573 год — нарадзіўся Даніла Набароўскі, паэт, перакладчык, урач. Вывучаў замежныя мовы, у Базелі — медыцыну, у Арлеане і Страсбургу — сачыненні рымскіх аўтараў. Слухаў лекцыі Галілея ў Падуі, стаў яго прыхільнікам. Жыў у Нясвіжы, Капылі, Станькаве, пад Навагрудкам. Удзельнічаў барацьбы з эпідэміяй ў Беларусі. На аснове вучэння К. Галена напісаў два медыцынскія трактаты. У вершах і вершаваных лістах Набароўскага змяшчаюцца замалёўкі, якія адлюстроўваюць сацыяльныя супярэчнасці ў Беларусі ў XVI—XVII стст.

1883 год — нарадзіўся Сцяпан Сяргеевіч Вастрацоў, удзельнік Грамадзянскай вайны. У 1919—1920 гадах камандзір палка на Усходнім і Заходнім франтах. Вызначыўся пры вызваленні Чэлябінска, Омска, Мінска. У 1922 годзе камандаваў групай войскаў пры штурме Спаска і вызваленні Прымор'я. Камандаваў дывізіяй (у 1924—1928 гадах у БССР) і корпусамі, вызначыўся ў баях на Кітайска-Усходняй чыгунцы ў 1929 годзе. Узнагароджаны 4 ордэнамі Чырвонага Сцяга (адзін з іх — за вызваленне Мінска).

1890 год — нарадзіўся Тамаш Францавіч Домбаль, эканаміст, доктар эканамічных навук, прафесар, акадэмік БелАН. З 1918 года ўдзельнічаў у міжнародным сялянскім руху. У 1920-я гады працаваў у Выканкаме Камінтэрна, у 1926 годзе заснаваў навукова-даследчы Міжнародны аграрны інстытут. У 1932—1935-м віцэ-прэзідэнт і дырэктар Інстытута эканомікі Беларускай акадэміі навук. Аўтар прац па міжнародным сялянскім руху і эканоміцы народнай гаспадаркі Беларусі.

1942 год — створана Барысаўска-Бягомльская партызанская зона (плошча больш за 8 тысяч кв. км, каля 1100 населеных пунктаў).

1699 год — Патром I быў выддзены ім'яны указ № 1735 аб пераходзе на юліянскі календар — «О писании впрдѣ Генваря с 1 числа 1700 года, во всех бумагах лета от Рождества Христова, а не от сотворения мира».

1775 год — нарадзіўся Карл Іванавіч Росі, рускі архітэктар, горадабудаўнік. Стварыў шэраг манументальных ампірных ансамбляў у Пецярбургу, якія фарміруюць архітэктурнае аблічча горада: Рускі музей, Палацавая плошча, ансамбль Расійскага акадэмічнага тэатра драмы і іншае.

1788 год — нарадзіўся Крысціян Юргенсен Томсен, дацкі археолаг, які вылучыў у гісторыі чалавецтва каменны, бронзавы і жалезны вякі.

1911 год — нарадзіўся Клаус Фукс, нямецкі фізік-тэарэтык, які працаваў на савецкую разведку. У 1945—1946 гадах удзельнічаў у тэарэтычных работах па распрацоўцы вадароднай бомбы, вынікі працаў вынава-плутоніевыя і многае іншае. Паводле ацэнак ЗША, перададзеныя Фуксам даныя дазволілі СССР скараціць тэрміны стварэння ўласнай атамнай зброі як мінімум на тры гады.

КАНСТАНЦІН СІМАНАЎ:

«Адукаваны чалавек тым і адрозніваецца ад неадукаванага, што працягвае лічыць сваю адукацыю незавершанай».

Анонс

Навагоднія казкі ад Мішуткі

У кнігарні «Светач» ААТ «Белкніга», якая размешчана ў Мінску па праспекце Пераможаў, 11, сёння, 29 снежня, а 11-й гадзіне раніцы пройдзе прэзентацыя кнігі «Звяздоўскага» аўтара Міхаіла ДЗЕРАВЯНКІ — «Чароўныя падарожжы», «Хвілічкі» і «Верныя сябры».

Усе згаданыя выданні ўваходзяць у серыю «Мішуткіны казкі», над якой аўтар — таленавіты дзіцячы пісьменнік — працуе не першы год. Міхаіл Дзєравянка невыпадкова сустракаецца ў кнігарні з юнымі чытачамі ў прэдадзень Новага года. Прэзентацыя праходзіць у рамках акцыі «Навагодні падарунак» ад «Звязды»: кожны з пакупнікоў, хто набудзе кнігу, выдадзенаю ў Выдавецкім доме «Звязда», атрымае бясплатна паштоўку «Ліст Дзєду Марозу». А будзе ў юных чытачоў альбо іх бацькоў жаданне атрымаць аўтограф на адной з кніг Міхаіла Дзєравянка — аўтар і гэтую місію выканае.

Да сустрэчы ў «Светачы»! Добрага чытання! Добрах падарожжаў у найцікавейшы свет кніг!

Сяргей ШЫЧКО.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ У МІНСКУ: прыёмная — 311 17 13 (тэл./факс); адрэзаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэры — 311 17 16.

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ ТЭЛ./ФАКС: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары аўтыбіяграфічных матэрыялаў нясуць адказнасць за выбар і выкладанне фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца суадпавядальнымі з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адрэзае і публікуе адрэзаныя ўявілі пisma. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом Друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 3230. Нумары папіскі ў 1930.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

28 снежня 2021 года.